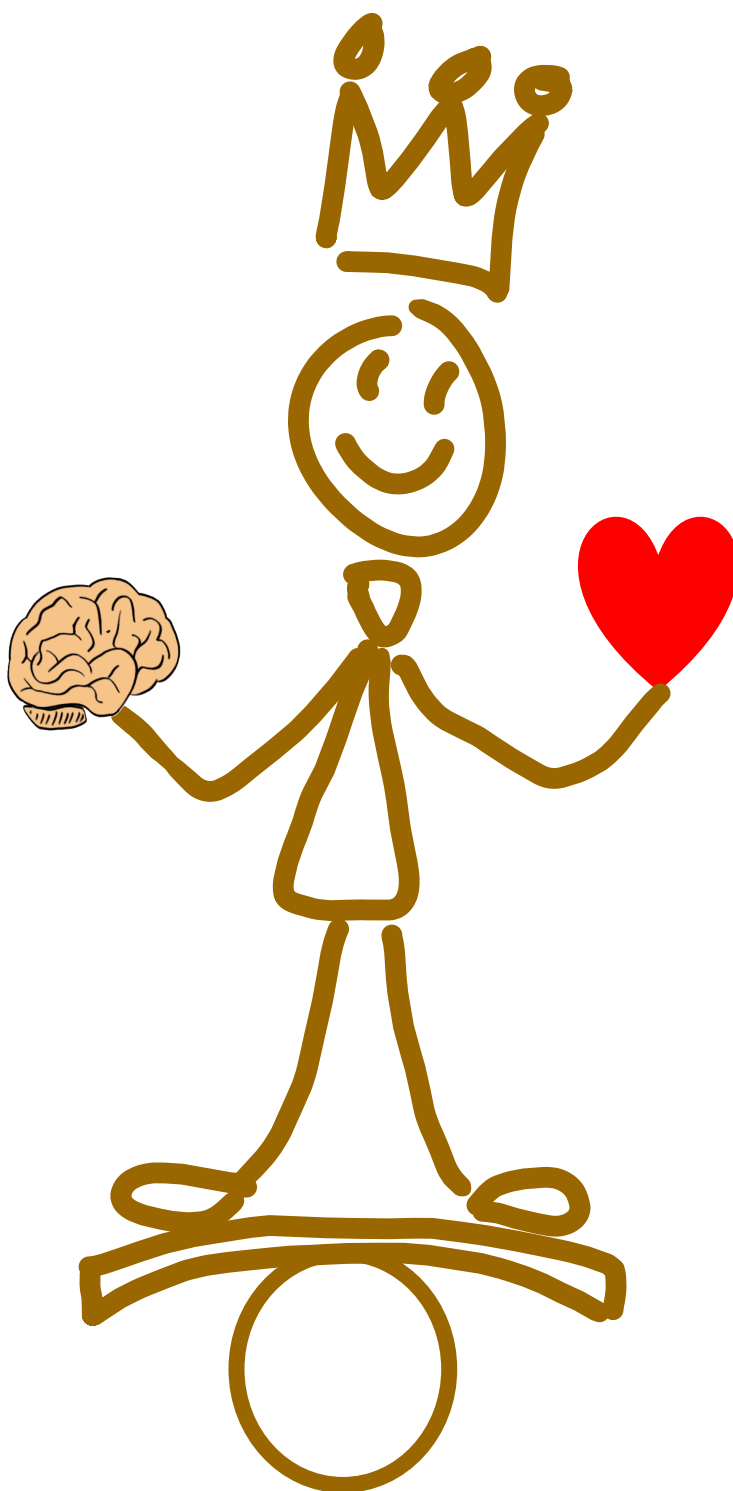

SCHOOLPLAN 2023-2027

OBS Prins Willem Alexander

ONDERDEEL VAN:

**De Haagse
Scholen**

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Onze school en haar omgeving	5
Schoolomschrijving	5
Schoolomgeving.....	5
Het onderwijs in Laakkwartier	5
Enkele cijfers van wijk Laakkwartier en Spoorwijk.....	6
Migratieachtergrond (2022).....	6
Inwoners naar leeftijd (1 januari 2022)	6
Opleidingsniveau van de inwoners van 15 tot 75 jaar (okt. 2020)	6
Gemiddeld inkomen per inwoner (€ 20.600)	7
Leerlingaantallen	7
Het lerarentekort.....	7
Voorzieningen PWA.....	8
Evaluatie schoolplan 2019-2023	9
Een korte terugblik op corona.....	9
Gesprekken ter evaluatie oud en creëren nieuw schoolplan.....	10
Gezamenlijke missie, beloften en ambities schoolbestuur	16
Ons schoolconcept	18
Missie en visie.....	18
Kernwaarden.....	21
Pedagogisch klimaat	22
Leerlingenraad	23
Didactisch handelen.....	23
Burgerschap.....	26
Digitale geletterdheid.....	27
Speerpunt 1: Digitale geletterdheid	29
Speerpunt 2: Digitale vaardigheden medewerkers	30
Speerpunt 3: Digitale (adaptieve) leermiddelen	30
Speerpunt 4: Veranderen invloedssfeer.....	31
Onderwijskundig beleid.....	32
De inhoud van ons onderwijs	32
Ondersteuning en begeleiding	36
De basisbegeleiding	37
De zorgcyclus	37
De basisondersteuning	39
Extra ondersteuning buiten de groep	39
Een verwijzing	40

De zorgkalender	40
SVIB	40
Volgen van de zorg en de kwaliteit van ons onderwijs	41
Doubleren of versnellen	41
Meldcode	42
School Ondersteunings Profiel (SOP)	42
Inclusief onderwijs	42
Veiligheid	44
Sociaal Emotioneel Leren	45
Anti-pestprotocol	45
Anti-pest coördinatoren	46
Kwaliteitszorg	47
Cito M en E opbrengsten	50
Eindtoets wordt doorstroomtoets	51
Begeleiding van het team	51
Personeelsbeleid	53
Gesprekkencyclus	54
Scholingsbeleid	56
Stagebeleid en nieuwe leerkrachten	56
Teamleren	56
Partners van de school	57
Lange termijn ontwikkelingen - meerjarenplanning	60
Lijst met bijlagen	64

Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van OBS Prins Willem Alexander. Ons schoolplan geeft de beleids- en schoolontwikkeling voor de periode van 2023-2027 weer.

De volgende onderdelen zijn o.a. terug te vinden :

- Een beschrijving van onze school en haar omgeving, het onderwijs in Laakkwartier met enkel cijfers van migratie achtergrond tot lerarentekorten.
- Een korte evaluatie en een terugblik op corona, niet los te zien van de afgelopen schoolplanperiode.
- De beschrijving van hoe we tot het huidige schoolplan zijn gekomen, waarom wij doen wat we doen, waar we blij van worden en wat we in ons onderwijs bieden zodat de harten sneller gaan kloppen. De input van het team was hierbij onmisbaar. De collega's hebben aangegeven waar we mee gaan stoppen, wat we willen vasthouden en verwerven.
- De gezamenlijke missie, beloften en ambities van onze Stichting, De Haagse Scholen en ons schoolconcept in relatie hiermee.
- Onderwijskundig beleid. Wat is de inhoud van ons onderwijs, hoe zorgen wij voor onze leerlingen, wat betekent dit voor ons pedagogisch klimaat en ons didactisch handelen en welke ambities en doelen hebben we voor de komende vier jaar en hoe zetten we deze weg in de tijd (meerjarenplanning)?

Ons schoolplan is leidend voor onze jaarplannen.

Voorafgaand aan elk schooljaar stellen we een jaarplan op, waarin onze onderwijskundige doelen en ambities uitgewerkt worden in concrete acties. Het jaarplan wordt jaarlijks geëvalueerd en opnieuw vastgesteld in gesprek met bestuur, team en MR.

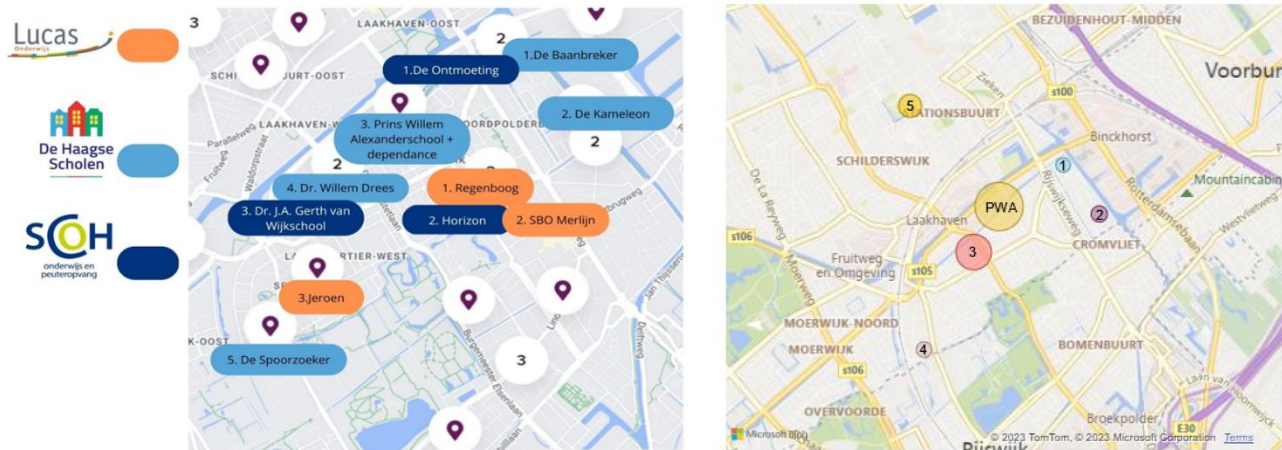
Onze school en haar omgeving

Naam	OBS Prins Willem Alexander
Brinnummer	19OC00
Adres	Laakweg 199 / Slachthuisplein 15 2521 SG / 2521 EC Den Haag
Telefoonnummer	070 - 399 18 68 / 06 - 40 12 22 06
Directeur	Karen Weijermans
Adjunct directeur	Maxime van Boheemen
Emailadres	info@pwaschool.com
Website	www.obspwaschool.com

Schoolomschrijving

Onze school is een ontmoetingsschool waar ieder kind, ongeacht zijn/haar achtergrond, welkom is. De wijk waarin onze school staat kent een grote diversiteit aan nationaliteiten. Onze school kent dus een zeer gemêleerde schoolbevolking.

Schoolomgeving

Bron:

Werkdocument: 'Wijkgerichte aanpak Laakkwartier van Platform Primair Onderwijs en Google Maps'

Het onderwijs in Laakkwartier

In Laakkwartier bevinden zich elf scholen in het primair onderwijs, waarvan 10 basisscholen en 1 school voor speciaal basisonderwijs. De scholen vallen onder de schoolbesturen De Haagse Scholen (5 scholen), Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden (3 scholen) en Lucas Onderwijs (4 scholen). Op de basisscholen zitten ca. 3.014 leerlingen en op de basisschool voor speciaal onderwijs 155 leerlingen.

Onze school is een van de 51 scholen van stichting De Haagse Scholen. De Haagse Scholen is de stichting voor openbaar basis- en speciaal onderwijs in Den Haag. De Haagse Scholen bestaat uit 44 reguliere basisscholen, 3 sbo scholen, 5 (v)so scholen.

Enkele cijfers van wijk Laakkwartier en Spoorwijk

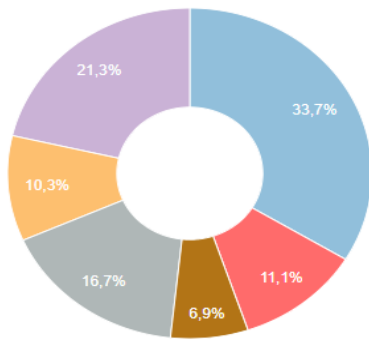
Bronnen:

<https://allecijfers.nl/wijk/wijk-38-laakkwartier-en-spoorwijk-den-haag/>

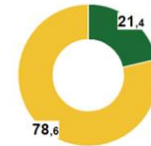
Werkdocument: 'Wijkgerichte aanpak Laakkwartier van Platform Primair Onderwijs

Migratieachtergrond (2022)

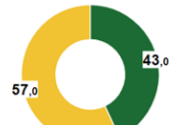
Westers Marokko Antillen Suriname Turkije Overig

Bevolking in de wijk Laakkwartier en Spoorwijk: inwoners met een migratieachtergrond worden onderverdeeld in Westers en enkele niet Westerse landen op grond van hun geboorteland of dat van hun ouders.

Wijk 38 Laakkwartier en Spoorwijk

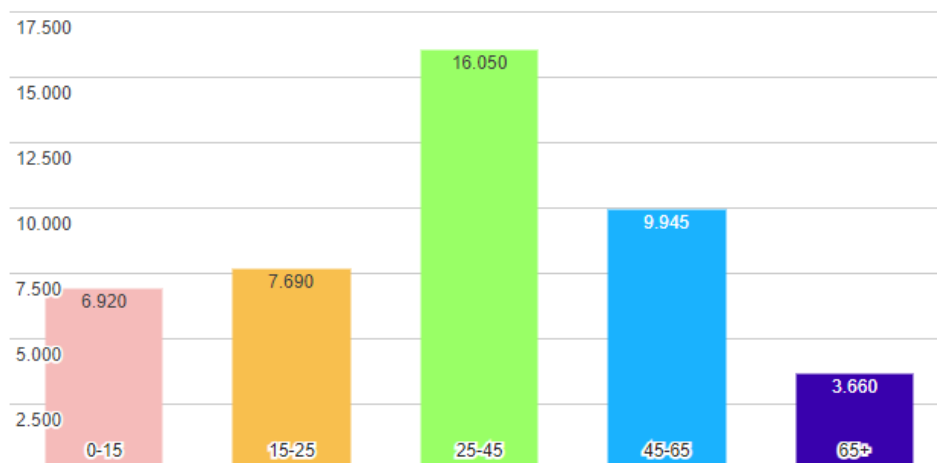
Gemeente Den Haag

Inwoners naar migratieachtergrond (%)

Groen: % Nederlands

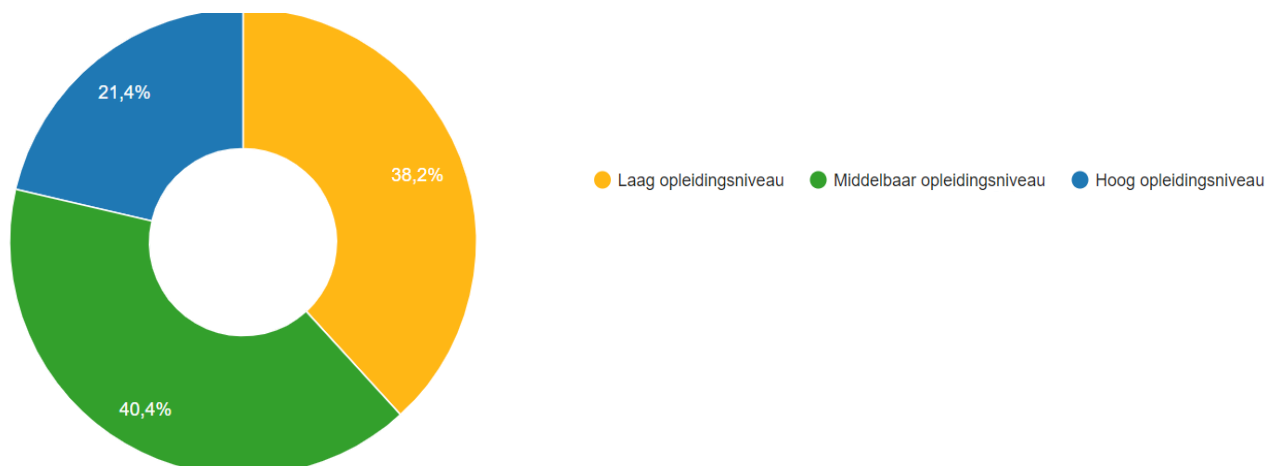
Geel: % met migratieachtergrond

Inwoners naar leeftijd (1 januari 2022)

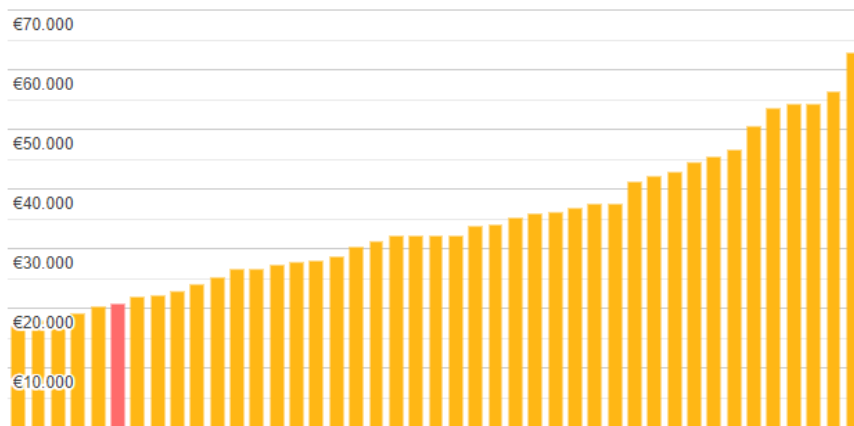

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal inwoners op 1 januari 2022 per leeftijdsgroep.

Opleidingsniveau van de inwoners van 15 tot 75 jaar (okt. 2020)

Gemiddeld inkomen per inwoner (€ 20.600)

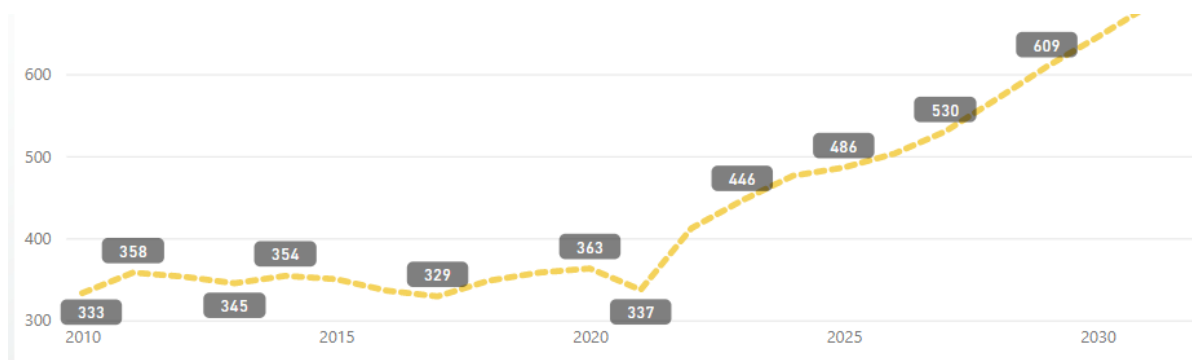
Gemiddeld bruto jaarinkomen in wijk Laakkwartier en Spoorwijk.

Gemiddeld inkomen per jaar voor de wijken in Den Haag (wijk Laakkwartier en Spoorwijk is rood)

Leerlingaantallen

Bron:

[https://dehaagsgescholen.sharepoint.com/sites/Jip/SitePages/Marktprofiel\(1\).aspx](https://dehaagsgescholen.sharepoint.com/sites/Jip/SitePages/Marktprofiel(1).aspx)

Het lerarentekort

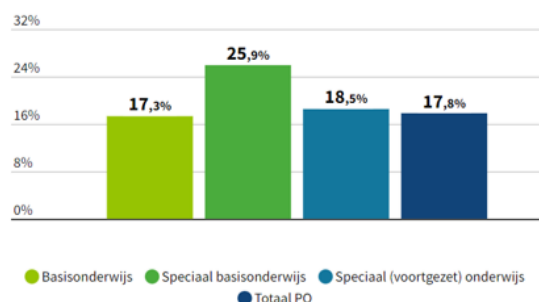
Het lerarentekort is een probleem dat heel Nederland treft, maar het probleem is het hardnekkigst in de grote steden.

Het tekort aan leraren in Den Haag bedroeg op 1 oktober 2022 17,8%. Dat betekent dat 17,8% van de leraren in het primair onderwijs momenteel ontbreekt.

De tekorten zijn echter niet evenredig over de stad verdeeld en variëren per stadsdeel, van 11% in Loosduinen tot 25,9% in Laakkwartier (in dit percentage is het speciaal onderwijs niet meegerekend).

Schaal	Percentage tekort PO
Nederland	9,5%
G5	14%
Den Haag	17,8%
Laakkwartier	25,9%

Lerarentekort PO per regio, 2022 (%)

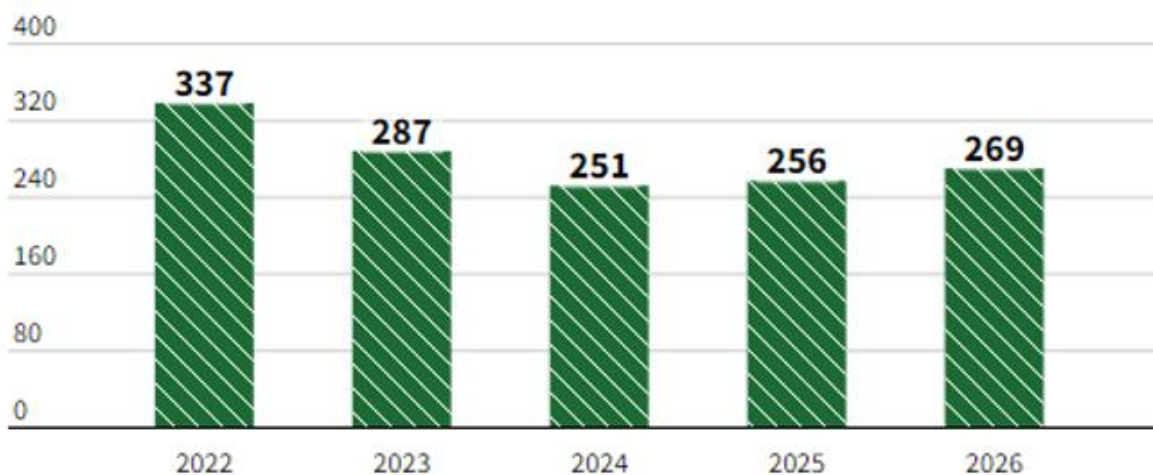

Lerarentekort PO in Den Haag, 2022 (%)

Laakkwartier is daarmee het stadsdeel met het hoogste lerarentekort in Den Haag; ruim een op de vier leerkrachten in het primair onderwijs ontbreekt. Daarmee is het lerarentekort in het primair onderwijs in Laakkwartier bijna drie keer zo hoog als het gemiddelde tekort in Nederland.

De prognose is dat het lerarentekort in Den Haag de komende jaren een urgent probleem blijft. Onderstaande grafiek bevestigt dit beeld. Te zien is dat in de periode 2022 tot 2026 het aantal fulltime leraren dat Den Haag tekortkomt weliswaar afneemt (en in 2026 weer licht toeneemt), maar dat het desondanks niet verdwijnt als men de maatregelen die op dit moment worden ingezet als koers blijft aanhouden.

Prognose lerarentekort

Voorzieningen PWA

Onze school beschikt over de volgende voorzieningen:

- Doorgaande lijn VVE met peuterleerplek (PLP) [‘De Kleine Prins’](#)
- Weekendschool door [‘De Weekendjuf’](#)
- Naschools aanbod sport vanuit [‘SCOOL’](#)
- Plusklas (meer informatie op onze [website](#))
- Extra ondersteuning door gediplomeerde remedial teachers, oud-collega's, studenten ([Studenten voor Educatie](#)) en vrijwilligers ([Iedereen een meester](#))
- [Logopediepraktijk Schilderswijk](#)
- Vakleerkrachten gym, muziek, tekenen, techniek, taal- en rekendans, ZZP'ers en medewerkers vanuit [Het Talentenhuis](#)
- Tussenschoolse opvang vanuit school en [Sporttalent](#)

Evaluatie schoolplan 2019-2023

De afgelopen schoolplanperiode is er één geweest zoals geen andere. Zowel de directeur als de adjunct-directeur zijn vertrokken (1 januari en 1 februari 2020). Na de kerstvakantie van 2020 startte een interim directeur, die in februari 2020 te maken kreeg met corona en alle beperkingen van dien. Een ander gevolg van de corona-uitbraak was de verlate start van de huidige directeur (1 augustus i.p.v. 1 mei 2020).

Er is dus ongeveer 1,5 jaar gewerkt volgens het vastgestelde schoolplan. Na deze periode lag de focus, met name door corona op überhaupt onderwijs aan kunnen bieden en leerlingen in beeld hebben en houden. Vervolgens is er gewerkt aan het in kaart brengen en wegwerken van achterstanden. Schooljaar 2022-2023 is een eerste schooljaar waarin er weer enigszins 'normaal' gedraaid kon worden.

Een korte terugblik op corona

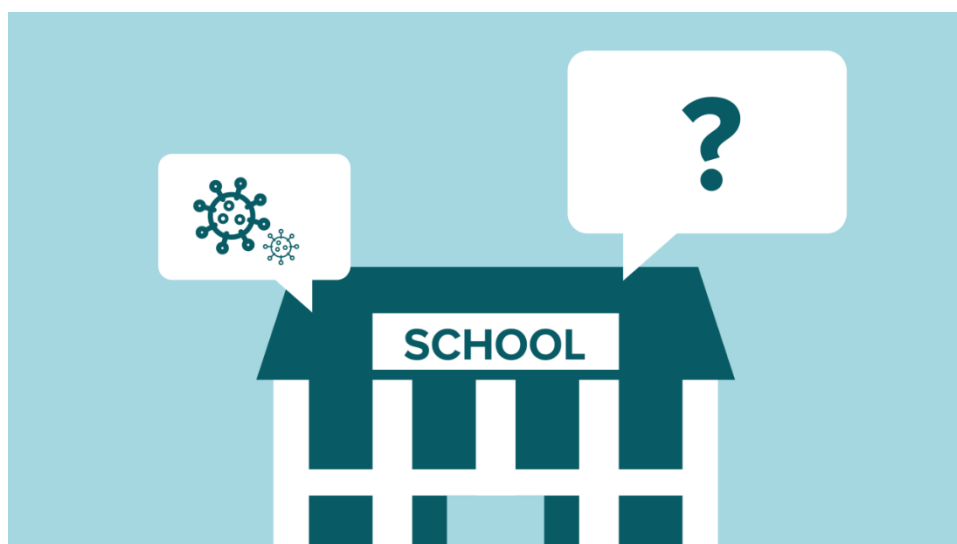
Tijdens de eerste schoolsluiting (16 maart tot 11 mei 2020) werd voor het eerst gewerkt met onderwijs op afstand. Leerlingen werden voorzien van laptops indien zij deze niet thuis beschikbaar hadden. Noodopvang werd geregeld voor met name kinderen met ouders in een cruciaal beroep en voor kinderen in kwetsbare gezinnen.

Na de heropening op 11 mei werd gewerkt in cohorten. Leerlingen gingen de helft van de tijd naar school, zodat de groepsgrootte beperkt bleef. Voor de dagen dat de kinderen niet naar school gingen, zorgden we voor een vorm van onderwijs, bijvoorbeeld door oefenstof mee te geven. Leerlingen hoefden onderling geen afstand te houden, maar leerkrachten moesten 1,5 meter afstand tot de leerlingen houden. Noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen en voor kwetsbare kinderen werd voortgezet.

Vanaf 8 juni 2020 ging het PO weer volledig open, met steeds wisselende protocollen. In groep 8 is geen eindtoets afgenomen. Regelmatig moest er door de maatregelen een groep naar huis gestuurd worden of waren grote groepen leerlingen afwezig door klachten en eventuele besmettingen van zichzelf en/of huisgenoten.

Na de zomervakantie is vol goede moed gestart met schooljaar 2020-2021. Helaas nog altijd met de nodige beperkingen door protocollen met maatregelen in geval van klachten en/of besmettingen.

Een nieuwe schoolsluiting werd helaas afgekondigd in de tv-toespraak van premier Rutte op 14 december 2020. De scholen zouden sluiten vanaf 16 december 2020 tot maandag 18 januari 2021. Helaas werd deze verlengd t/m 5 februari. De scholen mochten pas weer open op maandag 8 februari 2021. En ook toen weer met halve groepen, gedurende halve dagen mét noodopvang.

Tijdens deze tweede schoolsluiting was er sprake van een explosieve groei bij de noodopvang. Er waren veel meer leerlingen met ouders in cruciale beroepen maar met name de groep kwetsbare leerlingen was gegroeid. Voor deze leerlingen was thuisonderwijs geen optie. Onderwijs op afstand verliep gemakkelijker door de ervaringen van de eerste keer.

Vanaf 1 maart 2021 zijn we overgegaan op hele groepen, maar wel volgens een continuïrooster. Vanaf de meivakantie 2021 konden we weer volgens het gewone rooster naar school.

Schooljaar 2021-2022 werd tot de kerstvakantie gekenmerkt door zieke leerlingen, zieke collega's en de constante vraag of de scholen open mochten blijven. Helaas kondigt het kabinet op 26 november 2021 in een persconferentie aan dat per 29 november extra maatregelen gelden. Er is zo min mogelijk contact tussen verschillende klassen en ouders en leerkrachten onderling. 10-minutengesprekken vinden bijvoorbeeld weer digitaal plaats.

Scholen kunnen nog steeds activiteiten zoals sinterklaas en het kerstdiner organiseren, maar zonder buitenstaanders waaronder ouders.

Er moeten weer mondkapjes gedragen worden en ook voor leerlingen vanaf groep 6 ligt er een dringend advies om een mondkapje op te doen buiten de klas. Op hun eigen plek mag deze af. Ook wordt er door deze leerlingen en alle collega's 2x per week preventief (thuis) getest.

Vervolgens werd aangekondigd dat het basisonderwijs en scholen voor het speciaal (basis)onderwijs de week voor de kerstvakantie dicht moeten. Het bleef lang onzeker of we na de kerstvakantie (maandag 10 januari 2022) weer konden gaan starten, maar gelukkig was dit zo, mét de maatregelen van november 2021.

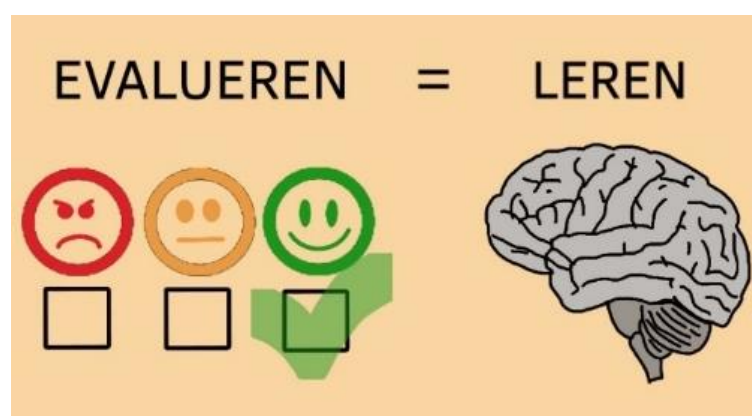
Vanaf 25 februari 2022 zijn de anderhalve meter afstand en de mondkapjesplicht in de samenleving vervallen, ook in het onderwijs en de buitenschoolse opvang. Daarom mochten ouders en verzorgers weer de school in. Leerlingen bleven nog wel thuis met klachten of een positieve testuitslag, maar hoefden sinds 25 januari 2022 niet meer in quarantaine als iemand in de klas besmet was. Basisregels zoals regelmatig handen wassen, geen handen geven en in de elleboog niezen bleven gelden.

Schooljaar 2022-2023 verloopt voor het eerst enigszins normaal (op een gigantische griepgolf na), maar er zit weer continuïteit in het onderwijs.

Gesprekken ter evaluatie oud en creëren nieuw schoolplan

In januari en februari 2023 hebben er gesprekken plaatsgevonden in kleine groepen collega's over het oude schoolplan, het huidige jaarplan en het komende schoolplan.

Hieruit bleek dat veel van de voorgenomen zaken in het schoolplan ingehaald is door de realiteit. Deze realiteit betrof corona, leerkrachtentekorten en verschuivingen binnen het team (veel nieuwe collega's).

Er zijn grote verschillen welke doelen (deels) behaald of niet behaald zijn, of op een lager pitje zijn geraakt. Ook wordt duidelijk dat er veel gestart is, dit deels nog gedaan wordt, dat er weer iets nieuws is gekomen, maar vooral weinig geborgd. We hebben weinig kunnen genieten van dat wat we hebben bereikt en gedaan. Wel is een aantal dingen van heel algemeen naar meer specifiek gegaan. Afhankelijk van het aantal jaren dat collega's op de PWA werken, wordt een aantal onderwerpen meer als herhaling en minder als verdieping gezien.

Het schoolplan wordt door een groot deel van het team als papieren tijger gezien, niet prettig om te lezen, veel tekst. Ook geeft men aan dat er wat betreft de inhoud weinig samenspraak met en draagvlak vanuit het team was.

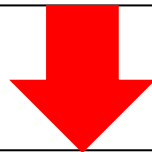
Het jaarplan daarentegen wordt gezien als een praktisch document dat duidelijk weergeeft waar we mee bezig zijn, een goed handvat is voor de verschillende werkgroepen. Er wordt getwijfeld aan het aantal zaken waar we mee bezig zijn. Doen we niet teveel? Moeten we niet meer focus leggen op een klein aantal zaken en die borgen?

In de gesprekken hebben we geprobeerd een rode draad te vinden in vragen die gesteld zijn aan het team en besproken met elkaar op een studiedag begin schooljaar 2022-2023. Hoe kunnen we deze persoonlijke vragen vertalen naar de gehele school?

Waarom doe jij wat je doet?

Waar word jij blij van als je aan het werk bent?

Waar gaat jouw hart sneller/harder van kloppen als je denkt aan onze leerlingen en het onderwijs dat wij bieden?

Waarom doen wij als school wat wij doen?

Waar worden we blij van als school?

Wat bieden we in ons onderwijs, zodat de harten harder/sneller gaan kloppen?

Waarom doen wij als school wat wij doen?

Als school willen we (in een doorgaande lijn) alles uit de kast halen om het beste uit het kind te halen, zodat hij/zij zich in een positieve, veilige omgeving kan ontwikkelen.

Op deze manier zijn zij klaar voor de toekomst, waarin zij een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij. Zij kunnen zich staande houden als volwassenen en deelnemen aan die maatschappij als blijde, gelukkige, fijne mensen.

Wij leggen de basis voor een leven lang leren.

Waar worden we blij van als school?

Een positieve, veilige werksfeer waarin leerlingen en leerkrachten in vertrouwen samen werken. Er zijn nauwelijks gedragsproblemen door het stellen van duidelijke grenzen en regels, men kan elkaar aanspreken, iedereen kent elkaar.

Er zijn korte onderlinge lijnen (team, leerlingen, ouders, externen).

We zien blijde, gelukkige gemotiveerde kinderen, collega's én ouders.

Succeservaringen worden gevierd.

We helpen de leerlingen, zodat zij het uiteindelijk zelf kunnen (autonomie).

Wat bieden we in ons onderwijs, zodat de harten harder/sneller gaan kloppen?

Ieder kind krijgt die aandacht, dát onderwijs wat hij nodig heeft, meer persoonsgericht. We vinden aansluiting bij het kind zelf. Het kind kan zelf verwoorden wat hij nodig heeft. We zien en horen elk kind. We bieden veiligheid boven leerresultaat.

We zetten vakdocenten, coaches en andere externen en extra's voor leerlingen (ondersteuning, School) in.

De zorg is goed geregeld. Er zijn korte lijnen waardoor interventies snel ingezet kunnen worden.

We steken de handen uit de mouwen.

Input team: stoppen, vasthouden, verwerven

Alle post-its zijn weergaven van de input van de collega's.

In gesprekken met elkaar is uiteindelijk bepaald waar we daadwerkelijk mee gaan stoppen, wat we gaan vasthouden en wat we gaan verwerven.

Noot:

Grootte van de letters op de post-its geven niet aan of een item belangrijker is dan een ander. Dit heeft te maken met het invullen van de tekst (aantal lettertekens).

Waar gaan we mee stoppen?

Stop 🛑
Wat hield ons tegen?

Stop

> 2x
overleg na
school in
de week

Te lang bij
hetzelfde
blijven

Automatische
doorstroom
groep 2 --> 3

Expertise
buitenaf

Klassen
bezoeken
externen

Doorgaan RT
ipv investeren
ontw.
behoefte

Te lang
doorpraten
Sneller knopen
door hakken

Te veel
hooi op
vork

Te breed
eign.
schap

Te veel
toetsen,
meten

Huiswerk
zonder
meerwaarde
ontw. kind

Denken wij-zij
(bb / ob)

EDI

Pamperen
ouders

Alles zelf
willen /
moeten
doen

Te veel
onderwijs
vern.
Liever spec.

Klaag
cultuur

Studie
dagen
EDI

Training
Ik-en na
school tijd

Kijk
observaties

Fluwelen
hand
schoenen

Te veel
projecten,
etc.

Zonder
diploma voor
klas

Herhaling
studie dagen

miro

Waar gaan we mee door, wat willen we vasthouden?

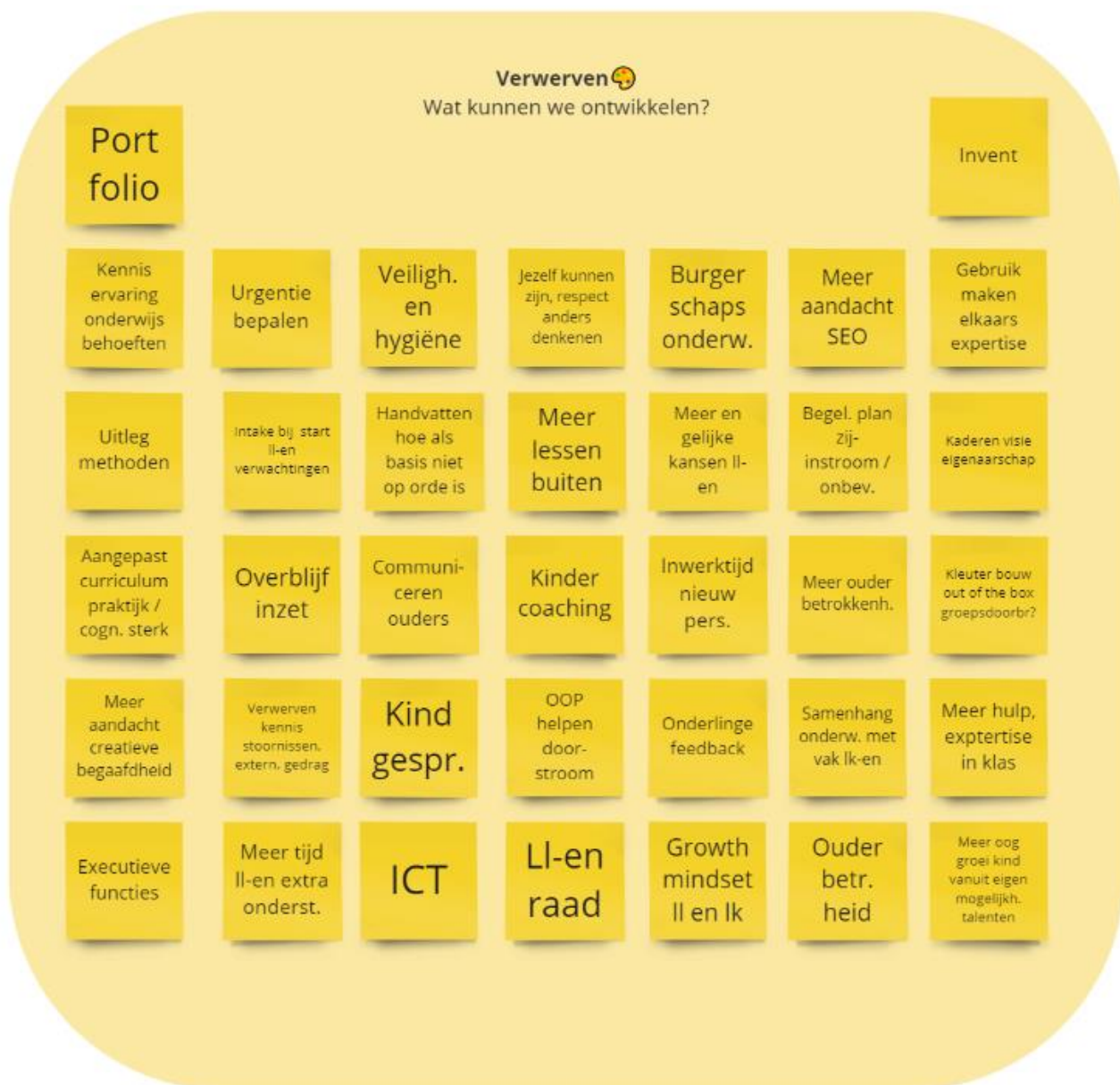
Vasthouden ➡

Wat heeft ons vooruit geholpen?

Continue

Dynamiek Ik - II	Rust	Lage drempel betrokkenen	Groei mogelijkh.	Act. na school tijd	Vak Ik-en	Plezier sfeer
Waardering	Coöp. werkv.	Werk vormen	Goed ped. klimaat	Zorg	Gemaakte afspraken	Directie
Plusklas	Overleg momenten	Omgang	Team betrokken ontw. en methoden	EDI	Coaching	Ontwikkeling school
Korte lijnen	KOL gespr.	Kind gespr.	School breed gevoel normen waarden	School	Gedreven team	Team spirit
	Prioriteiten stellen	Coll. consult.	Extra hulp	Samenw. scholen wijk	Belang- stelling begaanheid II-en	Open heid

Wat willen we verwerven, waar willen we mee starten?

Gezamenlijke missie, beloften en ambities schoolbestuur

Aan onze missie en beloften werken we met drie (ambitie)pijlers; pedagogisch-didactische onderwijsvernieuwing, professionalisering en profilering. We werken aan deze ambities met dat ene kind in gedachten waar we het allemaal voor doen. Dat kind dat met een zetje van een goede leerkracht de wereld weet te winnen.

1. Pedagogisch-didactische onderwijsvernieuwing

Vernieuwing is een middel om de kwaliteit van ons onderwijs te verhogen en beter recht te doen aan wat leerlingen nodig hebben nu en straks als ze van school zijn. Vernieuwing is een onlosmakelijk onderdeel van de basiskwaliteit op iedere school. De school is hierbij 'in the lead'. Immers, vernieuwing zal voor alle scholen gericht zijn op het beter voorbereiden van de leerlingen op de wereld van morgen, maar elke school verkeert in specifieke omstandigheden en heeft te maken met haar eigen uitdagingen. We werken niet met blauwdrukken, maar verbinden scholen die bezig zijn met dezelfde vraagstukken of die eenzelfde ontwikkeling doormaken.

2. Professionaliteit in mensen en cultuur

Gedegen onderwijsontwikkeling en -vernieuwing is alleen mogelijk binnen een professionele en lerende cultuur. Deze moet in alle onderdelen van de organisatie zichtbaar zijn. Door samen te werken en samen te leren worden we steeds beter in wat we doen. We vergroten continue onze eigen kennis en kijken om ons heen. Zo nodig betrekken we kennis 'van buiten'. We stellen vragen en doen onderzoek, binnen en buiten de muren van de eigen school of stichting. Onze ambities realiseren we alleen als het lukt om professionalisering te integreren als een basishouding binnen onze organisatiecultuur.

3. Verstevenigen van in- en externe profilering

Het is belangrijk dat scholen van elkaar weten wat ze in huis hebben, waar ze voor staan en waarom dat zo is. Zo kunnen we elkaar inspireren, elkaar ondersteunen en van elkaar leren. Profilering heeft ook een extern karakter met als doel om voor ouders, de omgeving en het netwerk van De Haagse Scholen aantrekkelijk te zijn en een krachtig imago te ontwikkelen. We willen dat alle medewerkers, leerlingen en ouders het verhaal van de eigen school en de organisatie kennen, daar trots op zijn en dit ook uitdragen. Zij zijn immers onze beste ambassadeurs.

De Haagse Scholen biedt openbaar onderwijs vanuit onze **missie**:

‘We bereiden onze leerlingen voor op de wereld van morgen’

Wij werken voor een grote diversiteit aan leerlingen, met verschillende onderwijsbehoeften.

Een aanzienlijk deel van onze scholen verzorgt onderwijs voor leerlingen uit meer dan 50 landen. Soms meer dan 20 nationaliteiten in een klas. Iedere school staat in een eigen stedelijke context, daarom zijn onze scholen heel divers.

Onze identiteit ligt vast in het aanbieden van openbaar onderwijs. Vanzelfsprekend betekent dit toegankelijkheid voor ieder kind. Ook wordt onze identiteit bepaald door een sterk gedifferentieerde vraag en onze opdracht om deze diversiteit niet te laten leiden tot ongelijkheid in kansen. Wij werken aan het waarmaken van onze missie en doen daarbij de volgende **6 beloftes aan leerlingen en ouders**:

- Wij kennen ieder kind
- Wij stimuleren verwondering en nieuwsgierigheid
- Wij leren onze leerlingen samen te werken en samen te leven
- Wij leren leerlingen verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces
- Wij verbeteren de dialoog met ouders over de ontwikkeling van hun kinderen
- Wij onderzoeken en ontwikkelen onze kennis, houding en vaardigheden

Iedere school geeft op eigen wijze invulling aan de gezamenlijke missie en beloftes, passend binnen de eigen identiteit en specifieke context van de school. We hebben een breed scala van onderwijsconcepten in huis die zoveel mogelijk aansluiten bij de individuele leerbehoeften van de leerlingen.

Ons schoolconcept

Missie en visie

Missie DHS	Missie PWA
Wij bereiden onze leerlingen voor op de wereld van morgen.	Samen werken aan onderwijs op maat! Onze missie is voor de komende vier jaar gelijk aan die van de afgelopen vier jaar. We gaan hier nog altijd voor. De toevoeging 'met hoofd , hart en handen' is besproken, maar is nog een stap te ver voor onze missie voor de komende vier jaar. Wel verweven we dit in ons onderwijs voor de komende vier jaar. Een kind is meer dan alleen cognitieve vaardigheden (hoofd). Ook andere noodzakelijke vaardigheden (hart en handen) vergroten de kans om te slagen (bijv. doorzettingsvermogen). Leren met het hoofd: ontwikkelen van het denkvermogen. Leren met het hart: sociaal-emotionele ontwikkeling, contact met de wereld, waar ligt je hart, je passie? Leren met de handen: ontwikkelen van creativiteit, technische vaardigheden. Ouders, leerlingen en team werken met elkaar samen aan de ontwikkeling van het kind. We hebben oog voor zijn talenten. We leren leerlingen te leren (met hoofd, hart en handen), wat ze meenemen in de onbekende wereld van morgen. Als team gaan we mee in die wereld; bijvoorbeeld omgaan met social media, leren leren (executieve functies) en verdere digitalisering (chatGPT). We zorgen voor een gedegen basis en handvatten om die wereld met zelfvertrouwen tegemoet te treden.
Visie DHS	Visie PWA
Wij kennen ieder kind omdat ieder kind uniek is in talenten en behoeften.	Wij zien en horen ieder kind. De band die je als leerkracht hebt met een kind is de basis, het allerbelangrijkste. Elke leerkracht staat voor iedere leerling klaar, draagt bij aan een veilige omgeving en voor de leerlingen is elke leerkracht even belangrijk. Het team draagt samen de verantwoordelijkheid voor alle leerlingen. Als leerkracht weet je waar een kind zich bevindt in zijn ontwikkeling en hoe je een kind in zijn kracht kan zetten. Met elkaar verken je deze ontwikkeling. We stellen hoge eisen, passend binnen de mogelijkheden van het kind. Inzicht in en begrip voor het kind ontstaat mede door kennis van de thuissituatie en de omgeving, hiervoor voeren we kind- en Kind-Ouder-Leerkracht (KOL) gesprekken. Wij geloven dat ook leerlingen een positieve invloed kunnen hebben op het beleid. Er is een democratisch gekozen leerlingenraad actief met leerlingen uit de groepen 5 t/m 8.

Visie DHS	Visie PWA
Wij stimuleren verwondering en nieuwsgierigheid, omdat je zo het beste leert.	Wij stimuleren verwondering en nieuwsgierigheid bij onze leerlingen, door aan te sluiten bij het kennisniveau van de leerlingen (zone naaste ontwikkeling). We wakkeren verwondering en nieuwsgierigheid aan bij leerlingen door hun kijk op de wereld te vergroten, door andere ervaringen te bieden en hen bewust te maken van alle verschillende mogelijkheden. We willen leerlingen prikkelen om: • vragen te stellen • op onderzoek uit te gaan • keuzes te maken • fouten te maken • (opnieuw) te blijven proberen • met passie aan de slag te gaan • na te denken over waar zij staan in hun leerproces en ontwikkeling • voorbeelden en mogelijkheden (o.a. modellen) te zien van ervaringsdeskundigen (leerkrachten, andere leerlingen, externen).
Wij leren onze leerlingen om samen te werken en samen te leven.	Wij dragen sámen zorg voor onze (leer)omgeving, elkaar en onszelf. In onze multiculturele school is sprake van onderling vertrouwen, fouten maken mag, er zijn heldere afspraken hoe je met elkaar omgaat en we voorkomen incidenten. Er is structuur en rust op school. Een ieder voelt zich veilig, wordt gezien en gehoord en kan zichzelf zijn (authentic). We bieden iedereen erkenning, aandacht, waardering en succes. Kinderen, ouders en leerkrachten hebben respect & begrip voor elkaar en voor andere culturen en opvattingen.
Wij leren onze leerlingen verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces.	Door het voeren van kind- en Kind-Ouder-Leerkracht (KOL) gesprekken, betrekken we het kind in het eigen leerproces (eigenaarschap) met als gevolg een kind wat een leven lang leert. Wij bevorderen en stimuleren het zelfvertrouwen. Leerlingen krijgen inzicht in zichzelf door op zoek te gaan naar hun talenten, zij maken keuzes en stellen vragen (aan zichzelf en een ander). Zij ontvangen oprechte en opbouwende feedback. Door te leren met (zelf)vertrouwen (fouten maken mag), ontwikkelen de leerlingen het vermogen om (eerst samen en vervolgens zelf) doelen te stellen en steeds meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerresultaten.

Visie DHS	Visie PWA
Wij werken samen met ouders aan een optimale ontwikkeling van hun kinderen.	Een optimale ontwikkeling van het kind bereiken we door wederzijdse, duidelijke verwachtingen naar en van ouders. We praten niet óver de leerlingen met ouders, maar mét hen, o.a. tijdens Kind-Ouder-Leerkracht (KOL) gesprekken. Deze KOL gesprekken versterken het contact met elkaar, de betrokkenheid en het bereiken van het gezamenlijke doel: de ontwikkeling van het kind.
Wij onderzoeken en ontwikkelen onze kennis, houding en vaardigheden.	Wij zijn (en blijven) een team in ontwikkeling. Wij zijn een lerende organisatie, waar we met en van elkaar leren.

Kernwaarden

Onderstaande kernwaarden zijn de belangrijkste waarden (voor en) van onze school.

We noemen ze ook wel basiswaarden, in het Engels: *Core Values* of *Non-Negotiables*: het zijn de waarden die de grondvesten zijn van de keuzes die we maken als school en niet ter discussie staan.

- Veiligheid en vertrouwen
- Respect en authenticiteit
- Plezier, harmonie en samenwerken
- Betrokken, verantwoordelijk en zelfstandig
- Zorgzaam

In een veilige leeromgeving is er onderling vertrouwen, mogen fouten gemaakt worden, zijn heldere regels over hoe je met elkaar omgaat en voorkomen we incidenten. Er is structuur en rust op school. Een ieder voelt zich veilig, gezien en wordt gehoord. We bieden iedereen erkenning, aandacht, waardering en succes.

Wij zijn respectvol naar elkaar. Je krijgt wat je wilt, als je niet wacht tot een ander het geeft, maar het zelf uitdraagt.

Iedereen kan zichzelf zijn op school, is authentiek. Jezelf anders voordoen dan wie je werkelijk bent, kost veel (negatieve) energie. Authenticiteit is een combinatie van jezelf zijn en tegelijkertijd durven te veranderen (zelfreflectie).

Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd. Met plezier, lol en enthousiasme wordt werken en leren een liefhebberij. Als we over harmonie spreken, hebben we het over eensgezindheid, het zijn van een eenheid, het hebben van een goede relatie en/of verstandhouding. Besluiten nemen we graag op basis van overeenstemming, samen.

Wij streven naar een zo goed mogelijke relatie tussen school, ouders en leerlingen. Er is een goede samenwerking tussen betrokken collega's, ouders, leerlingen en externen waarin ieder zijn verantwoordelijkheid kent en neemt, maar waarin ook een bepaalde mate van zelfstandigheid gevraagd wordt. Zelf actief problemen oplossen zorgt voor beter zelfstandig kunnen nadenken en beter begrip.

We zijn zorgzaam, bieden zorg indien nodig. We hebben oog voor de ander. We zien de behoeften bij leerlingen (en/of ouders) en bieden hulp aan.

Onze zorg is goed geregeld. Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, biedt de leerkracht dit in eerste instantie zelf aan in de klas en indien nodig buiten de klas door gediplomeerde remedial teachers, studenten en (oud-)collega's, individueel of in kleine groepen. Ook bieden wij uitdaging in de Plusklas aan leerlingen vanaf groep 1, wanneer er duidelijk sprake is van een ontwikkelings- en/of didactische voorsprong. Deze voorsprong is op meerdere gebieden ten opzichte van hun leeftijdsgenoten.

Pedagogisch klimaat

Een goed pedagogisch klimaat is de basis om tot leren te komen, zie hiervoor onze [kernwaarden](#). In een goed pedagogisch klimaat kan een leerling groeien, staat hij open en heeft ruimte in het hoofd om te leren.

Vaste afspraken, regels en routines, duidelijke verwachtingen, heldere structuren en kaders zorgen voor voorspelbaar leerkrachtgedrag. Leerlingen weten waar ze op kunnen rekenen.

Kerdoel - Oriëntatie op jezelf en de wereld

bron: SLO - Een kerndoel is wat onderwijs volgens de wet moet aanbieden

Kerdoel 34

De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.

Kerdoel 35

De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.

Kerdoel 37

De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.

Vanuit de kerndoelen kan een school aanbodsdoelen bepalen voor onder-, midden- en bovenbouw. Het kerndoel *Oriëntatie op jezelf en de wereld* heeft als aanbodsdoelen (inhoudslijnen) *Jezelf en de ander* en *De samenleving*.

De inhoudslijn 'Jezelf en de ander' kan verder gespecificeerd worden naar 'Gevoelens, wensen en opvattingen', 'Relaties en seksualiteit' en 'Samen leven en samenwerken'.

De inhoudslijn 'De samenleving' wordt verdeeld in '(Veilige) leefomgeving' en 'Culturen, leefgewoonten en levensbeschouwingen'.

Het geheel is terug te lezen op de website van het SLO: [LeerplanInBeeld \(slo.nl\)](https://www.leerplaninbeeld.nl)

Met ons programma voor de sociaal en emotioneel leren geven we vorm aan deze doelen. Wij gebruiken hiervoor de methode Kwink.

Kwink is een online methode, inclusief burgerschap en mediawijsheid, voor groep 1 t/m 8.

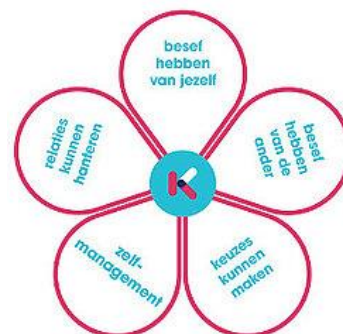
Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten, praktisch, leuk en altijd actueel.

Kwink is gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

Waarom Kwink?

Kwink:

- Voorkomt verstorend gedrag en pesten
- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak
- Zorgt voor een sociaal veilige groep
- Verhoogt de leeropbrengsten
- Werkt met vijf bewezen gedragscompetenties
- Biedt iedere les unieke filmpjes
- Voldoet aan de Wet Sociale Veiligheid
- Is leuk!

Om te laten zien hoe Kwink werkt, verwijzen we u naar de website van Kwink voor een filmpje: <https://www.kwinkopschool.nl/wat-is-kwink/uitleg-kwink>

Leerlingenraad

Schooljaar 2022-2023 is een start gemaakt met het opzetten van een leerlingenraad.

Doelen leerlingenraad:

- De leerlingen hebben een eigen stem binnen de schoolorganisatie, zodat ze weten dat ze meetellen.
- Leerlingen maken spelenderwijs kennis met democratische beginselen.
- Stimuleren van eigenaarschap.
- Verantwoordelijkheid voor schoolse zaken bevorderen.
- Bevorderen van actief burgerschap.
- Denken vanuit het algemeen belang.

Leerlingen leren ook dat de vertegenwoordigers in de leerlingenraad daar niet zijn om hun eigen belangen te behartigen. Zo leren ze te denken vanuit de belangen van alle leerlingen: het algemeen belang.

- Ontwikkeling communicatieve vaardigheden.

Communicatieve vaardigheden zijn binnen een leerlingenraad enorm belangrijk. Leerlingen bereiden zich voor op de vergadering en komen met argumenten om elkaar te overtuigen. Binnen een leerlingenraad leren leerlingen om effectief te overleggen. Door onderwerpen te agenderen, de vergaderstructuur te oefenen en door een voorzitter en notulist aan te stellen.

Speerpunten 2023-2027

- Veilig pedagogisch klimaat behouden en verbeteren
- Actieve leerlingenraad (start 2023-2024)
- Blijven aanbieden en versterken Kwink lessen, eventueel met een Kwink coach

Didactisch handelen

Handelingsgericht werken

Wij werken handelingsgericht binnen onze lessen.

Handelingsgericht werken is een systematische manier van werken, waarbij we kijken naar wat ieder kind nodig heeft aan instructie, materialen en begeleiding in het leren. Aan de hand van deze behoeften passen we onderwijs daarop aan.

Daarnaast vormen een zorgvuldige lesvoorbereiding, de lesopbouw en een effectieve instructie de basis van een goede les binnen het handelingsgericht werken **Expliciete Directe Instructie (EDI)**

De (meeste) lessen worden gegeven met gebruik van Expliciete Directe Instructie (EDI). EDI helpt leerlingen stapsgewijs en actief de leerstof eigen maken.

EDI is een bewezen aanpak om de leseffectiviteit te verhogen en te zorgen voor succeservaringen en betere leerprestaties bij alle leerlingen. De leerkracht voor de klas is daarbij de sleutel tot succes.

EDI geeft de leerkracht het gereedschap om met alle leerlingen in het primair onderwijs de leerdoelen te bereiken. Door kwalitatief goede instructie en leerlingen actief te betrekken bij de inhoud van de lessen, wordt er een grote mate van betrokkenheid gerealiseerd, nemen gedragsproblemen af en neemt de leerwinst toe.

Coöperatieve werkvormen

Binnen de lessen wordt regelmatig een coöperatieve werkvorm ingezet, zodat de leerlingen niet alleen leren van de leerkracht maar ook van elkaar.

Ze zijn actief met de leerstof bezig, ze praten er met elkaar over, waardoor de inhoud van de stof meer betekenis voor hen krijgt. Door de samenwerking in een groepje, ontwikkelen leerlingen ook samenwerkingsvaardigheden zoals luisteren, hulp geven, overleggen en aanmoedigen.

Lesmethodes

Voor (vrijwel) alle vakken maken we gebruik van moderne lesmethodes. Methodes bieden houvast en zekerheid: de kendoelen zijn gedekt, er is een helder overzicht van de lesstof over meerdere jaren en de stof sluit aan bij centrale toetsen.

Binnen de methode proberen we ruimte te bieden aan differentiatie, zodat er ingespeeld wordt op de behoefte van de individuele leerling.

De volledige en daardoor veelal uitgebreide lesmethodes zorgen ook voor een hoge werkdruk. Vanwege de verwachting dat ze bijdragen aan goede resultaten en vanwege de strakke planning die de hoeveelheid lesstof met zich meebrengt. Leerkrachten geven aan dat niet alles in het jaar 'past'. Door goed te kijken naar de inhoud van de methodes en dit naast de leerlijnen te leggen, verwachten we dat er meer ruimte komt in het onderwijsprogramma door niet meer alles uit de methode aan te bieden.

Het behalen van het doel staat centraal, niet zozeer het volgen van de methode. Het uiteindelijke doel is niet om de methode volledig los te laten, maar als leidraad te gebruiken.

Executieve functies

Executieve functies hebben een controlerende en aansturende functie. Ze kunnen worden gezien als de 'dirigent' van de cognitieve vaardigheden. Executieve functies helpen je bij alle soorten zaken. Ze laten je bijvoorbeeld een reis of onderzoeksproject organiseren, of een verslag voor school maken. Intellectuele vermogens zijn niet hetzelfde als executieve functies; bijzonder intelligente kinderen kunnen zwakke executieve functies hebben.

Belangrijk is dat leerlingen hun executieve functies versterken.

Sommige kinderen worstelen met ogenschijnlijk simpele taken. Zoals het opstarten en afronden van een activiteit of het omgaan met emoties. Ze hebben moeite met het aansturen van hun eigen gedrag: de nog niet goed ontwikkelde executieve functies zitten hen soms behoorlijk in de weg.

In schooljaar 2022-2023 is tijdens een studiedag een begin gemaakt met het versterken van de kennis van de collega's betreft executieve functies. In 2023-2024 gaan we hier mee verder en bekijken we hoe we de leerlingen hier in kunnen ondersteunen (bijv. inzet 'Breinhelden').

Eigenaarschap

Leerlingen hebben invloed op en inzicht in hun eigen leerproces, zij zijn eigenaar hiervan.

We willen dat onze kinderen in staat zijn om verantwoordelijkheid te nemen voor hun leren, zodat ze blijven leren. Ze hebben hierbij een actieve rol in het onderzoeken van hun talenten en het volgen van hun ontwikkelingen. Leerlingen leren doelen stellen, reflecteren en indien nodig passen zij hun doelen aan.

De aankomende 4 jaar ligt de focus op het verder ontwikkelen van eigenaarschap. Wat betekent dit voor het onderwijs op onze school?

- De leerlingen zijn betrokken bij het stellen van doelen (individueel en op groepsniveau).
- Leerkrachten zetten growth-mindset in (bij zichzelf en de leerlingen).
- Leerlingen hebben inzicht in hun leerstrategieën en mate van executieve functies.
- Leerlingen evalueren hun eigen leren, zij houden hun eigen resultaten bij in het portfolio.
- Leerlingen geven aan welke instructie zij nodig hebben (inschaling).
- Leerlingen spelen en werken samen en zelfstandig, op werkplekken en in hoeken, in en buiten de klas.
- Leerlingen maken kennis met andere vakgebieden (zoals techniek, muziek, tekenen) door de inzet van vakleerkrachten. Zij ontdekken hun eigen interesses en kwaliteiten.

Collegiale consultatie

Leerkrachten maken gebruik van elkaars expertise, zij leren van en met elkaar.

Doordat onze leerkrachten bij elkaar kijken naar lessen, kunnen zij met elkaar successen delen, vragen en adviezen bespreken.

Op deze manier blijven ze constant in gesprek over de kwaliteit van hun lessen en over het onderwijsaanbod op maat voor de leerlingen. Leerkrachten geven elkaar op een prettige manier feedback.

Speerpunten 2023-2027

- Versterken EDI lessen
- Coöperatieve werkvormen blijven inzetten
- Leerlijnen gebruiken om meer ruimte te creëren in het onderwijsprogramma (methode als leidraad)
- Versterken executieve functies eventueel m.b.v. 'Breinhelden'
- Eigenaarschap vergroten
- Theorie Growth-mindset bekend bij hele team
- Leerstrategieën bekend bij hele team
- Uitbreiden cijferportfolio naar algemeen portfolio (resultaten en persoonlijke ontwikkeling)
- Collegiale consultatie blijven inzetten, op een juiste manier feedback geven

Burgerschap

Visie van De Haagse Scholen op Burgerschap

De wereld is niet van mij.

Ik ben onderdeel van de wereld, ik neem verantwoordelijkheid voor mijzelf en voel me ook verantwoordelijk voor anderen.

Bovendien betekent burgerschap dat ik weet hoe ik naar mezelf kijk en hoe ik mij verhoud tot de wereld.

Wij onderschrijven de visie van ons bestuur op burgerschap.

Burgerschap is geen extra vak, maar onderdeel van ons gehele onderwijs. Alles wat we doen raakt aan onze rol als burger. Dat geldt ook voor onze leerlingen.

We geven kinderen de ruimte om te werken aan vaardigheden als communiceren, samenwerken en deelnemen aan besluitvormingsprocessen. We laten ze kennismaken met de achtergronden van onze democratische rechtsstaat en bereiden ze voor op hun rol in de maatschappij.

Sociaal-emotioneel leren biedt competenties die voorwaardelijk zijn voor en verwant zijn aan burgerschapscompetenties. Ze zijn dus niet los van elkaar te zien, maar er zijn aspecten van burgerschapsonderwijs die niet aan de orde komen bij SEL. Onze methode SEL, Kwink, biedt aanvullende burgerschapslessen aan (*Kwink voor burgerschap*).

Zowel in de lessen SEL als burgerschap ontwikkelen leerlingen de competenties die hen in staat stellen om actief mee te doen aan (school)gemeenschap en samenleving.

Met Kwink kiezen we voor een aanpak waarbij de groep centraal staat. Gedrag vormt zich altijd in contact met anderen. Met onze aanpak komt de ontwikkeling van democratisch burgerschap en democratische vaardigheden vanzelf aan de orde. Denk aan het onder woorden brengen van wat jij belangrijk vindt, het luisteren naar een ander, gezamenlijk tot beslissingen en keuzes kunnen komen en omgaan met minderheden.

Er zijn lessen voor onder-, midden- en bovenbouw met gelijke thema's die burgerschap concreet en expliciet maken. Er is veel aandacht voor de fundamenteën van onze democratische rechtsstaat die bestuur uit rechten én plichten.

Doel van de lessen burgerschap

Kwink voor burgerschap:

- Leert kinderen kennis, vaardigheden en houding aan om volwaardig te kunnen meedoen aan onze samenleving.
- Laat kinderen ontdekken dat ze zelf een rol spelen in het vormgeven van onze samenleving.
- Geeft inhoud aan de basiswaarden van onze democratische, pluriforme samenleving: vrijheid, gelijkheid en solidariteit.
- Leert kinderen in gesprek te gaan met anderen en elkaars standpunten te bevragen waardoor kinderen hun eigen opvattingen kunnen ontwikkelen.
- Leert kinderen met respect te luisteren naar de standpunten van anderen, ook als die standpunten afwijken van de eigen opvattingen.

In maart 2023 is er een meting burgerschap afgenomen bij de groepen 7. Het instrument Burgerschap Meten (BSM) helpt om de burgerschapscompetenties van leerlingen in kaart brengen: zowel kennis, vaardigheden als houdingen worden gemeten. De resultaten van de BSM bieden daarnaast inzicht in wat er op het gebied van burgerschap al gerealiseerd is in de school en waar aanknopingspunten voor versterking liggen. Als school bepalen we zelf het doel en norm op aspecten van Burgerschap.

De resultaten van de meting zijn terug te vinden in het document '2023 03 Meting burgerschap groep 7'. Dit document is op te vragen bij de directie.

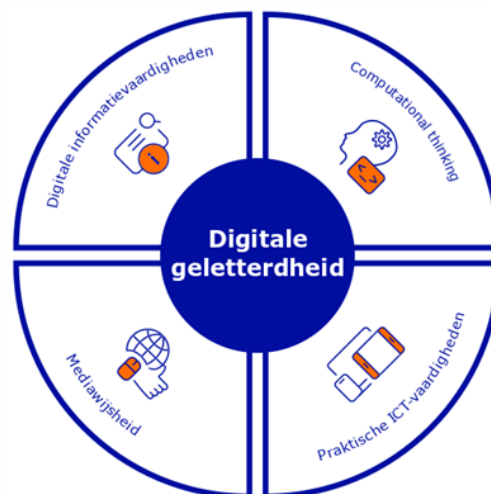

Digitale geletterdheid

Van jongs af aan komen kinderen in aanraking met digitale apparaten en doen hier al snel allerlei ervaringen mee op. Maar niet iedereen krijgt van huis uit deze kennis en vaardigheden mee die onmisbaar zijn bij leren, leven en werken. Bovendien kent digitale geletterdheid een breed palet aan kennis en vaardigheden en gaan de digitale ontwikkelingen snel. Het onderwijs heeft hier een duidelijke rol te vervullen.

Voor digitale geletterdheid zijn er op dit moment nog geen wettelijk vastgestelde kerndoelen. Eind 2022 is gestart met de actualisering van kerndoelen voor Nederlands en rekenen-wiskunde en met de ontwikkeling van kerndoelen voor burgerschap en digitale geletterdheid. Voor meer informatie en het volgen hiervan kijk op www.actualisatiekerndoelen.nl.

Om digitaal geletterd te zijn hebben kinderen van alle vier inhoudelijke domeinen kennis en vaardigheden nodig.

Net als voor de andere leergebieden in het primair onderwijs heeft SLO de inhoud bij digitale geletterdheid (voor zowel kennis, vaardigheden als houding) geformuleerd in de vorm inhoudslijnen met aanbodsdoelen. Met aanbodsdoelen beschrijven we op een actieve manier aan welke onderwerpen je met de leerlingen kunt werken bij elk domein.

Deze zijn terug te vinden op de [website van de SLO](http://website.van.de.SLO).

Bron: SLO.

Aanbod digitale geletterdheid PWA:

PWA heeft een eigen leerlijn digitale geletterdheid. Eén van onze collega's heeft deze als afstudeerproject opgezet.

De leerlijn op [onze website](#) bestaat grotendeels uit bestaande lessen van verschillende externe bronnen.

Voor de doelen die niet bereikt kunnen worden met geschikte bestaande lessen, zijn zelf lessen gemaakt.

Ook worden er per groep suggesties gegeven om digitale middelen in te zetten bij andere vakken en om aan digitale vaardigheden te werken tijdens de verschillende vakken.

Visietraject

Vanuit het bestuur heeft het bestuur elke school een visietraject in combinatie met een digitale vaardigheden scan aangeboden.

De digitale vaardigheidsscan is bestuursbreed afgenomen.

Op 30 maart 2023 heeft het team onder begeleiding van O21 actief nagedacht over haar visie op eigentijds, toekomstbestendig onderwijs en de rol die ICT hierin speelt.

Als onderlegger voor deze sessie zijn we uitgegaan van het zogenaamde vier-in-balans-plus model van Kennisnet. Hierbij wordt aangegeven dat, wil je ICT inzetten voor kwaliteitsverbetering van het onderwijs, het noodzakelijk is dat er evenredig aandacht besteed wordt aan de pijlers visie, deskundigheid, digitaal leermateriaal en de ICT-infrastructuur.

Daarnaast is het van belang dat er sprake is van een goede samenwerking binnen het team en een goed functionerend leiderschap. Wanneer deze pijlers en aandachtspunten op orde zijn, zal ICT daadwerkelijk een meerwaarde krijgen.

Trends

Tijdens de sessie heeft O21 in totaal tien trends gepresenteerd die betrekking hebben op het onderwijs en de rol die digitalisering daarbij speelt. Op basis van deze trends heeft het team vier belangrijke speerpunten benoemd waar men de komende jaren concreet mee aan de slag wil gaan.

De betreffende speerpunten zijn:

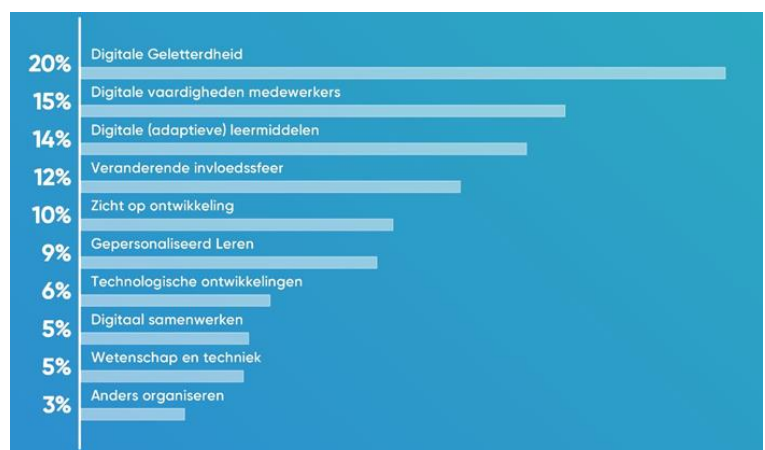
1. Digitale geletterdheid
2. Digitale vaardigheden van medewerkers
3. Digitale adaptieve leermiddelen
4. Veranderende invloedssfeer

We hebben met elkaar besproken welke gemeenschappelijke ambities (of dromen) er binnen de PWA zijn met betrekking tot de belangrijkste trends. De opdracht bij dit gedeelte was: alles mag je bedenken en zeggen, behalve "ja maar".

Deze ideeën zijn verzameld op post-its, waarna de deelnemers op ideeën konden stemmen, d.m.v. groene ↑ en rode ↓ stickertjes.

Deze ambities zijn hiernaast puntsgewijs weergegeven.

Deze speerpunten worden op de volgende pagina's verder uitgewerkt.

Speerpunt 1: Digitale geletterdheid

Leerlingen dienen toegerust te worden om te kunnen functioneren in de maatschappij van morgen. Daarbij is aandacht voor samenwerken, oplossen van problemen, kritisch en creatief denken, maar ook het om kunnen gaan met overeenkomsten en verschillen in de sociale en culturele diversiteit.

De visie en missie van de PWA zijn onder meer gebaseerd op de snel veranderende wereld, waarbij wordt gekeken naar kansen. Wij willen de leerlingen de vaardigheden aanleren die zij nodig hebben om goed voorbereid te zijn op de toekomst, zonder dit als doel te zien: ICT is een integraal, en natuurlijk gereedschap.

We besteden momenteel wel incidenteel aandacht aan digitale geletterdheid, maar nog niet structureel. In het huidige lesaanbod komt een aantal doelen al aan bod. Bijvoorbeeld doelen m.b.t. mediawijsheid, maar men zou een methode digitale geletterdheid een toevoeging vinden, omdat er dan meer structuur in komt.

Het team hecht ook belang aan een stappenplan voor verruimende activiteiten rond digitale geletterdheid. Hiervoor is het van belang om helder te hebben wat er van iedere leerling per leerjaar verwacht wordt op de vier componenten van digitale geletterdheid én hier doordachte keuzes in maken.

- ICT-basisvaardigheid
- mediawijsheid
- informatievaardigheid
- computational thinking

Schoolbrede afspraken en overlegmomenten zijn belangrijk om dit stappenplan (deze toekomstige leerlijn) goed te kunnen borgen.

ICT-basisvaardigheden

Leerlingen dienen eind groep acht ICT-basisvaardig te zijn. Leerkrachten zijn soms geneigd om het instrumentele vaardig zijn van leerlingen te verwarren met het ICT-basisvaardig zijn. Op het gebied van office vaardigheden (bijvoorbeeld) hebben leerlingen vaak nog het nodige te leren.

Mediawijsheid

Leerlingen dienen mediawijs te worden en te weten hoe met media, en alle mogelijkheden en risico's van dien, om te gaan. Hier wordt ook aandacht besteed aan een goede balans tussen de digitale en de echte wereld, zodat leerlingen hierin bewuste keuzes kunnen maken.

Informatievaardigheid

In een wereld waarin fake news aan de orde van de dag is en het steeds moeilijker te onderscheiden is wat echt is en wat niet, dienen leerlingen vaardig gemaakt te worden.

Computational thinking

Hoe los je, met behulp van denkkraft van computers, complexe problemen op. Zaken als programmeren en coderen vallen onder deze vaardigheid. Maar ook het begrijpen van concepten van technologie: dat je in ieder geval de basis begrijpt en daardoor beter in staat bent snelle technologische veranderingen te duiden.

Het team benoemt de volgende ideeën betreffende digitale geletterdheid:

- Een vakdocent digitale geletterdheid.
- Een ICT-lokaal.
- Lessen sociale media gekoppeld aan burgerschap.
- Doorgaande leerlijn digitale geletterdheid van groep 1 t/m 8.

Als belemmeringen/zorgen voor dit gedeelte worden genoemd: visie (geen integratie leerlijn in bestaande vakken, te weinig prioriteit - bij tijdgebrek, wordt dit als eerste geschrapt) en deskundigheid (gebrek aan basiskennis leraar: pas daarna integratie, te veel onzekerheid over eigen vaardigheid, ook in het integreren van andere vakken).

Speerpunt 2: Digitale vaardigheden medewerkers

Om leerlingen eigentijds en toekomstgericht onderwijs te kunnen geven, is het een must dat leerkrachten zelf tenminste ICT-basisvaardig zijn.

Naast de ondersteuning van de ICT'er, dienen leerkrachten ook zelf in de basis voldoende ICT-vaardigheden te bezitten.

De afgenomen digitale vaardighedenscan geeft op individueel en teamniveau aan welke domeinen door wie in welke mate beheerst worden en waar de professionaliseringsbehoefte ligt. Het team zou een leerkracht digitale geletterdheid wenselijk vinden, maar vindt het ook een meerwaarde als leerkrachten de basisvaardigheden beheersen en eigen expertises hebben. Niet iedere leerkracht hoeft hetzelfde te weten of te kunnen.

Het team zou bijvoorbeeld graag zien dat er meer expertise op het gebied van digitale geletterdheid in de school gehaald wordt.

Het team benoemt de volgende ideeën betreffende digitale vaardigheden medewerkers:

- (1x per week) een vakleerkracht ICT op het rooster.
- Een groep wil "robots die leerlingen kunnen helpen bij vragen en verlengde instructie", maar een bijna even grote groep wil dit juist niet.
- Meer tijd voor innoveren met ICT en het gebruik van online tools door leerkrachten.
- Er is behoefte aan meer digitale vaardigheid onder het personeel.

Als belemmeringen/zorgen voor dit gedeelte worden, net als bij digitale geletterdheid, genoemd: deskundigheid (gebrek aan deskundigheid en achterlopend als school in onderwijstrends) en visie (geen fulltime ICT'er).

Speerpunt 3: Digitale (adaptieve) leermiddelen

Digitale (adaptieve) leermiddelen sluiten goed aan bij de behoefte om convergent en/of divergent te differentiëren.

De meest bekende adaptieve leermiddelen op de Nederlandse markt zijn Snappet, Gynzy en Bingel. Leerlingen kunnen op hun eigen niveau werken. Adaptieve leermiddelen bieden de mogelijkheid om digitaal te verrijken, verdiepen of te herhalen op het niveau van de leerling. Leerlingen zijn hierdoor vaker gemotiveerd en uitgedaagd en krijgen directe feedback op de gegeven antwoorden. De leerkracht monitort de leerlingen gedurende de les en kan hierbij passende interventies doen.

De volgende ideeën zijn door het team genoemd:

- Leerkrachten vaardig maken in het op de juiste manier inzetten van digitale (adaptieve) leermiddelen.
- Goed werkende laptops met koptelefoons
- Voor kleuters klaarstaand materiaal aanbieden via keuzebord.
- Het opnemen van instructiemomenten om leerlingen later te laten terugkijken wordt expliciet weggestemd met rode stickertjes.

Als belemmeringen/zorgen voor dit gedeelte worden genoemd: ICT-infrastructuur (te beperkte en te gebrekkige hardware, bijv. slechte koptelefoons en te weinig / niet geschikte laptops, gebrekkige wifi) en leermiddelenbeleid (te weinig adaptieve leermiddelen).

Speerpunt 4: Veranderen invloedssfeer

De laatste decennia heeft technologie een flinke impact gehad op de verhoudingen tussen ouders, leerlingen, school en de wereld.

Hoe gaan we als school om met al deze maatschappelijke veranderingen?

Wat nemen we mee in ons onderwijs en passen we toe in onze lessen en wat houden we liever (nog) even buiten de school?

Hoe verhouden onze taken zich tot die van ouders of andere maatschappelijke instanties?

Het is belangrijk om hier als team het gesprek over aan te gaan en afspraken over te maken.

De volgende ideeën zijn door het team genoemd:

- Ouders zijn verantwoordelijk voor digitale acties van hun kind.
Het gesprek was wel in hoeverre dit eerlijk is: waar moet je rekening mee houden? Sommige ouders zijn er niet toe in staat hun kinderen te begeleiden. Wat doe je dan als school? Dit moet besproken worden en vastgelegd in een ICT-beleidsplan.
- Eveneens veel bijval: ouders vaardig maken in mediawijsheid. Zodat ze hun verantwoordelijkheid ook echt kunnen nemen.
- Voorlichting ouders/bewustwording. Hoe zorgen we hiervoor?

Als belemmeringen/zorgen voor dit gedeelte worden genoemd: samenwerking en leiderschap (gebrek aan samenwerking tussen school en ouders) en visie (gebrek aan duidelijkheid verantwoordelijkheden: wat wordt er van wie verwacht? En gebrek aan duidelijkheid van de visie school bij ouders).

Advies O21 voor verdere uitwerking:

Omdat ICT integraal onderdeel uitmaakt van zowel de organisatie van het onderwijs als het aanbod aan de leerlingen, vindt men het belangrijk dat het hele team de kans krijgt om mee te denken en dat de doelen samen met de inhoudelijke werkgroepen verder uitgewerkt zullen gaan worden tot een concreet plan.

Doel: werken aan het opstellen, prioriteren en concretiseren van doelen op het gebied van de onderwijskundige inzet van ICT.

O21 heeft hiervoor een stappenplan meegeven in het bouwstenendocument.

Speerpunten 2023-2027

- Duiden Burgerschapsmeting (BSM) en uitwerken visie in aanbod
- Doelen en norm op aspecten van Burgerschap bepalen
- Burgerschap is zichtbaar, merkbaar en voelbaar in school
- Opstellen, prioriteren en concretiseren van doelen op het gebied van de onderwijskundige inzet van ICT
- Gebruik [menukaart](#) DHS - ICT

Onderwijskundig beleid

De inhoud van ons onderwijs

Op onze school wordt lesgegeven met behulp van moderne lesmethoden. Bij het kiezen van lesmethoden en ander materiaal wordt gelet op kwaliteit, gebruiksvriendelijkheid en uiterlijk. Kinderen moeten immers goed kunnen leren met behulp van deze methoden, maar ook met plezier. Er zijn kinderen die extra moeilijk werk aan kunnen, maar er zijn ook kinderen die juist veel extra oefenstof nodig hebben. We letten er bij de aanschaf van methoden op, of er voor alle kinderen voldoende leerstof in de methode aanwezig is.

Overzicht van de methoden:

Piramide digitaal	Groep 1 en 2
Wereld in getallen 5	Rekenen, groep 3 t/m 8
Rekenplein	Bronnenboek rekenen, groep 1 en 2
Schrijf dans	Schrijven, groep 1
Pennenstreken 2	Schrijven, groep 2 t/m 8
Veilig Leren Lezen	Taal / lezen, groep 3
Taal Actief 4	Taal & spelling, groep 4 t/m 8 (vervangen in 2024-2025)
Logo	Woordenschat, gr. 1 t/m 5
Estafette, ed. 2	Technisch lezen, groep 4 t/m 8
Junior Einstein	Begrijpend lezen, groep 4 t/m 8
Begrijpend lezen Extra	Begrijpend lezen, groep 4 t/m 8
Blits	Studievaardigheden, groep 5 t/m 8
De Zaken	Wereldoriëntatie, groep 3 en 4
Natuurzaken	Natuur en techniek, gr. 5 t/m 8
Tijdzaken	Geschiedenis, gr. 5 t/m 8
Wereldzaken	Aardrijkskunde, gr. 5 t/m 8
Engels	Take it easy, groep 7 en 8
Veilig Verkeer Nederland	Lessen en verkeerskranten, groep 5 t/m 7
Kwink	Sociaal Emotioneel Leren en burgerschap

Een deel van deze methoden heeft een digitale versie, die ook thuis kan worden gebruikt voor extra oefening van de leerstof. De leerlingen loggen in bij Basispoort, via hun Office365 account.

Online programma's

Nieuwsbegrip	Begrijpend lezen, gr. 4 t/m 8 (huiswerk)
DC Online 4.0	Documentatie centrum – informatieve boeken
Wereldbieb	Online bieb met 650 informatieve boeken
BLOON (Lexipoort)	Spelling, methode-onafhankelijk
Squla	Spelen en leren in alle vakken van de basisschool
Typetuin	Typeles, gr. 8

Het huiswerk

Vanaf de groepen 5 krijgen de kinderen structureel huiswerk.

Tijdens het kennismakingsgesprek worden ouders hierover door de leerkrachten uitvoerig geïnformeerd.

Toetsen, observatie- en volgsystemen

Om de ontwikkeling van onze leerlingen goed te kunnen volgen en de kwaliteit van ons onderwijs hoog te houden, worden er verschillende observatie-instrumenten ingezet en toetsen afgenomen. De resultaten worden zowel op leerling-, groeps-, en schoolniveau geanalyseerd.

Hieronder volgt een overzicht:

- Methode gebonden toetsen groep 3 t/m 8 na ieder blok of hoofdstuk
- KIIJK observatie-instrument groep 1 en 2 in januari en juni (vervanging in 2023-2024)
- Cito Leerling in Beeld (LiB): in januari en mei/juni
 - Rekenen en Wiskunde groep 3 t/m 8
 - Spelling groep 3 t/m 8
 - Werkwoord spelling groep 7 en 8
 - Leestempo groep 4 t/m 8
 - DMT, technisch lezen groep 3 t/m 8
 - AVI, technisch lezen groep 3 t/m 8
 - Begrijpend lezen groep 3 t/m 8
 - LiB, sociaal-emotioneel groep 3 t/m 8
- NOT/NIO groep 8; in oktober (individueel indien nodig)
- Doorstroom toets groep 8; in februari (m.i.v. 2024)

Peuterleerplek - basisschool

Wij werken samen met peuterleerplek ['De Kleine Prins'](#) van Stichting JongLeren.

Op de Peuterleerplek leren de kinderen door te spelen. Spelend leren is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Door te spelen wordt er gewerkt aan de taalontwikkeling. Dat is belangrijk om te voorkomen dat de peuter kind met een achterstand aan de basisschool begint. Maar er is ook veel aandacht voor andere dingen, zoals muziek, knutselen, rekenen en bewegen. Zo bereiden we de kinderen voor op de kleuterklas van de basisschool.

De kinderen worden ook geleerd om zelfstandig te zijn. De eigen jas aantrekken, netjes eten en drinken aan tafel, alleen een taakje doen. Op de Peuterleerplek leren kinderen ook om samen te zijn: samenwerken, samen spelen, met andere kinderen delen en rekening met elkaar houden.

Vroeger heette de Peuterleerplek een 'Voorschool'. We vinden de naam Peuterleerplek beter: het is immers vooral een plek voor de peuters om te leren. Dat leren gebeurt natuurlijk wel spelenderwijs, passend bij de leeftijd van de kinderen.

De Kleine Prins gebruikt net als de PWA de methode Piramide. Deze methode helpt pedagogisch medewerkers om jonge kinderen goed te begeleiden en op een speelse manier te stimuleren in hun ontwikkeling. Er vindt regelmatig overleg plaats. Er is een warme overdracht. Ook binnen de zorg is er een doorgaande lijn: onze intern begeleider van de onderbouw is ook werkzaam bij de peuters. Zo werken we samen aan het vroeg-signaleren van (taal)achterstanden en kunnen daardoor de juiste begeleiding of expertise inzetten. Door deze samenwerking verloopt de doorstroom van de peuters naar groep 1 zo vertrouwd en goed mogelijk.

Aansluiting BO-VO

Als school streven we ernaar om de overgang naar voortgezet onderwijs zo soepel mogelijk te laten verlopen en houden ons hierbij aan de regelgeving voor de overgang van primair naar voortgezet onderwijs (BOVO).

Het advies wordt vastgesteld op basis van behaalde toetsresultaten (methode gebonden, LiB), observaties, werkhouding, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Het advies kan (naar boven toe) bijgesteld worden n.a.v. de uitslag van de Doorstroomtoets.

We gebruiken Onderwijs transparant om alle betreffende documentatie omtrent de leerling te verwerken en een zo compleet mogelijk beeld te schetsen voor de VO-school, waar de leerling zich heeft aangemeld. Inschrijven door ouders gebeurt digitaal.

Wij nemen deel aan de BOVO bijeenkomsten om eventuele aanvullingen en belangrijke ontwikkelingen goed met de desbetreffende school door te spreken.

Ouders worden via een bijeenkomst geïnformeerd over het tijdspad en de procedures omtrent de overgang van BO naar VO en de organisatie van het VO.

Aanbod meer- en hoogbegaafden

Op de PWA bieden wij uitdaging in de Plusklas aan leerlingen vanaf groep 1, wanneer er duidelijk sprake is van een ontwikkelings- en/of didactische voorsprong. Deze voorsprong is op meerdere gebieden ten opzichte van hun leeftijdsgenoten.

Plusklasleerlingen op de PWA:

- komen één maal in de week ten volle tot hun recht in de plusklas
- voelen zich thuis en doen energie op
- leren in hun talent te geloven
- krijgen genoeg zelfvertrouwen om te laten zien wat zij in hun mars hebben
- vinden uitdaging
- ontwikkelen zich in leren leren, leren denken en leren leven
- komen in contact met “peers”
- leren samenwerken
- leren doorzetten
- ontwikkelen een growth mindset
- ondervinden dat leren leuk is en
- leren dat begaafdheid een gave is!

De criteria voor de aanmelding voor de plusklas staan beschreven in ons protocol ‘Signaleren en aanmelden’. De signalering gebeurt door de klassenleerkracht en waar nodig met ondersteuning van de plusklasbegeleider.

Voordat de leerlingen worden aangemeld, worden zij doorgesproken met de intern begeleider. In de plusklas wordt er middels projecten, verrijkende taken en leer-en denkspellen gewerkt aan inhouds- en vaardigheidsdoelen op het gebied van:

- Leren leren
- Leren denken
- Leren (voor het) leven

Als afsluiting kan er afhankelijk van het thema een tentoonstelling worden gehouden of een uitstapje worden gemaakt. De kinderen kunnen ook aan de slag met het schrijven van een stukje voor de website, foto/film maken/bewerken, iets ontwerpen, presenteren en/of een proefje doen.

Naast de projecten is er aandacht voor filosoferen, werken aan een persoonlijk doel, het vak Spaans en plustaken van taal/rekenen. Middels het project 'Jong Ondernemen' dat ieder jaar aan bod komt, leren de leerlingen ondernemersvaardigheden herkennen en erkennen. In het kader hiervan houdt plusklas 5 tot en met 8 aan het einde van het schooljaar een markt. Met de opbrengsten hiervan worden goede doelen gesteund.

Een gecertificeerde talentbegeleider begeleidt de plusklassen.

SCOOL

Ieder schooljaar doen we mee aan activiteiten in het kader van talentontwikkeling via 'de verlengde schooldag'. We vinden het belangrijk dat de kinderen de mogelijkheid krijgen om zich zo breed mogelijk te ontwikkelen. Dit betekent dat er na schooltijd activiteiten zijn voor de kinderen van de groepen 1 t/m 8 in de vorm van o.a. techniek- en sportcursussen.

Deze activiteiten worden georganiseerd door SCOOL: <https://www.scool.nu>.

SCOOL: Schoolsport Club Onderwijs & Omgeving Laak, is een schoolsportvereniging in stadsdeel Laak.

SCOOL werkt samen met een groot aantal sportaanbieders en verenigingen voor 8 scholen, waaronder onze school, om ons aanbod van naschoolse activiteiten vorm te geven.

Speerpunten 2023-2027

- Onderwijsinhoudelijke werkgroepen stellen jaarlijkse PDCA cyclus bij
- Leerlijnen gebruiken om meer ruimte te creëren in het onderwijsprogramma (methode als leidraad)
- Taalmethode vervangen (2024-2025) en implementeren
- LiB optimaal gebruiken
- Ouders informeren over nieuw BOVO procedure

Ondersteuning en begeleiding

Op weg naar inclusiever onderwijs

Onze wettelijke opdracht is een passende plek en gelijke onderwijskansen te bieden aan ieder kind. Hiervoor werken onze scholen samen in samenwerkingsverbanden. Bijna alle scholen van De Haagse Scholen maken deel uit van het samenwerkingsverband SPPOH (Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden). Dit geldt niet voor de (V)SO-scholen, deze participeren in meerdere samenwerkingsverbanden.

Het gezamenlijke doel binnen SPPOH is om voor elk kind op de meest passende plek het best passende onderwijs te realiseren. Hierbij streven we op de langere termijn naar inclusiever onderwijs, waarbij leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoeften steeds meer samen en dicht bij huis naar school kunnen.

De scholen werken op drie niveaus aan passend onderwijs:

- 1) de basisondersteuning
- 2) extra ondersteuning door arrangementen (voor een individuele leerling of een klein groepje leerlingen)
- 3) extra ondersteuning door plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs.

Daarnaast heeft elke school een schoolondersteuningsprofiel opgesteld. Met deze profielen willen we ouders en andere scholen laten zien wat de scholen bieden aan basisondersteuning en extra ondersteuning. Zie [het ondersteuningsplan van SPPOH](#) voor meer informatie.

Het versterken en verbreden van de basisondersteuning van scholen zodat we eerder bepaalde problematiek bij kinderen kunnen signaleren en bijsturen, is een belangrijk speerpunt voor De Haagse Scholen. Verschillende scholen zetten zich hiervoor in, onder andere door meer samen te werken met kinderopvangpartners en jeugdzorg of door specifieke expertise te ontwikkelen op het gebied van bijvoorbeeld houding en gedrag of het jonge kind. Hierbij benutten we zoveel mogelijk elkaars expertise. Om een passend aanbod te kunnen bieden aan ieder kind, is het versterken van de samenwerking tussen het reguliere basisonderwijs, SBO, SO, samenwerkingsverband en maatschappelijke partners heel belangrijk. Verschillende scholen van De Haagse Scholen werken met andere scholen en/of maatschappelijke partners samen aan een passend aanbod voor kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften.

De begeleiding van onze leerlingen is er op gericht om er samen voor te zorgen dat alle leerlingen een leuke en leerzame tijd op de basisschool hebben, waarbij een onderwijsaanbod op maat centraal staat.

De leerlingen kunnen zich binnen hun eigen mogelijkheden ontwikkelen tot zelfstandige, verantwoordelijke, nieuwsgierige en sociale kinderen. De school hecht hierbij belang aan de betrokkenheid van en samenwerking met de ouders.

De basisbegeleiding

De basisbegeleiding van de leerlingen in de groep is gebaseerd op de manier van lesgeven door de leerkracht. Iedere leerkracht drukt zijn eigen stempel op een groep, maar de basis van het lesgeven is hetzelfde.

De volgende afspraken zijn leidend voor het lesgeven op OBS Prins Willem Alexander:

- Elke leerkracht geeft gedifferentieerde instructie en werkt met minimaal 2 niveaugroepen.
- Elke leerkracht beschrijft de dagplanning voor de leerlingen op een bord in de klas. De leerdoelen worden vlak voor of tijdens de les met de leerlingen besproken of opgesteld.
- Elke leerkracht werkt met het stoplicht, een timer en een dobbelsteen (gr. 3 t/m 8)) voor het bevorderen van zelfstandigheid en omgaan met uitgestelde aandacht.
- Elke leerkracht past wekelijks coöperatieve werkvormen toe in zijn lessen.
- Elke leerkracht geeft verlengde of verkorte instructie aan een instructietafel in zijn klas (gr. 3 t/m 8) ondersteund door concrete materialen en/of hulpmiddelen.
- Elke leerkracht heeft een taalwand (taal, spelling, woordenschat) en een rekenwand in de klas, vormgegeven vanuit de leerdoelen van het taal- of rekenblok of thema van dat moment.
- Elke leerkracht werkt met het document 'Onderwijsbehoeften in Beeld' (OIB) waarin de leerdoelen en doorlopende leerlijnen van een vak zijn vastgelegd gekoppeld aan minimaal 2 instructieniveaus.
- Er zijn werkafspraken op school waarin per vak is vastgelegd hoe bijvoorbeeld de methode wordt gebruikt, een toets wordt afgenomen, genormeerd, geregistreerd en geanalyseerd.

De zorgcyclus

De PWA heeft een planmatige aanpak voor zorg en ondersteuning voor alle leerlingen. Deze bestaat uit 5 fases, zoals weergegeven in onderstaande figuur.

Onze school speelt een belangrijke rol in alle fases van zorg en ondersteuning.

De basisondersteuning

Informatie vanuit het samenwerkingsverband SPPOH: [Basisondersteuning | SPPOH | Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden](#)

Basiszorg binnen de groep

Binnen de basisondersteuning hebben leerlingen voldoende aan het basisaanbod van de lesmethodes. Elke leerling werkt op zijn of haar niveau binnen het aanbod van de groep. Binnen de basisondersteuning geeft de leerkracht instructie op twee of drie niveaus. Hierbij staan de handelingsgerichte vaardigheden van de leerkracht centraal.

Sommige leerlingen ontvangen dus verlengde instructie binnen de les. Andere leerlingen krijgen juist verdieping van de leerstof aangeboden.

Licht curatieve zorg binnen de groep

Wanneer een leerling bij een vakgebied niet voldoende baat heeft bij de verlengde instructie, dan vermeldt de leerkracht dit in het document 'Onderwijsbehoeften in Beeld' (OIB). Er wordt gekeken naar bevorderende en belemmerende factoren. Doel is om de leerling weer bij de groep te 'trekken'.

Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld en worden gevraagd ook thuis te ondersteunen met gerichte oefenstof of gedragsafspraken. Er wordt regelmatig geëvalueerd. Als de doelen niet zijn bereikt, bespreekt de leerkracht met de intern begeleider welke vervolgstappen kunnen worden ingezet.

Extra ondersteuning buiten de groep

Informatie vanuit het Samenwerkingsverband SPPOH: [Extra ondersteuning | SPPOH | Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden](#)

Als een kind ondanks extra aandacht toch niet die ontwikkeling doormaakt en/of vooruitgang boekt, die verwacht mag worden, kan er een bespreking in het Multi Disciplinair Overleg (MDO) volgen.

Voor bespreking van een kind in het MDO is schriftelijke toestemming van de ouders nodig.

Het MDO kan een handelingsgericht advies aan de leerkracht geven of de ouders het advies geven externe hulp voor het kind aan te vragen. Ook kan het advies gegeven worden om nader onderzoek te laten doen.

De samenstelling van het MDO van OBS Prins Willem Alexander:

- de onderwijsadviseur van SPPOH
- de schoolmaatschappelijk werker
- de orthopedagoog / psycholoog vanuit Bazalt
- de schoolarts of jeugdverpleegkundige vanuit JGZ
- de intern begeleiders
- de groepsleerkracht
- een directielid
- de ouder(s)/verzorger(s)

Naar aanleiding van deze adviezen en/of onderzoeken, kan een leerling extra ondersteuning buiten de groep ontvangen. Dit kan extra ondersteuning zijn van de remedial teacher, van de intern begeleider, een logopediste, een schoolmaatschappelijk werker, een ambulante begeleider van jeugdzorg, een deskundige dyslexie of dyscalculie, etc. Dit kan ondersteuning zijn die binnen of buiten de school plaatsvindt.

Wanneer de school niet meer aan de onderwijsbehoeften van een kind kan voldoen en er niet genoeg ondersteuning gegeven kan worden, wordt in een vervolg MDO beoordeeld of het kind beter ondersteund kan worden door extra hulp aan te vragen in het speciaal basisonderwijs (sbo) of speciaal onderwijs (so).

Een verwijzing

Wanneer de extra ondersteuning die de leerling ontvangt niet die ontwikkeling of vooruitgang blijkt te realiseren, vindt er opnieuw overleg plaats. Hierin wordt opnieuw gekeken naar alle beschikbare gegevens en gemaakte ontwikkelingen of stagnaties.

Er wordt een advies uitgebracht voor een type school/cluster binnen het Speciaal Onderwijs of Speciaal BasisOnderwijs. Ouders moeten akkoord gaan met dit advies en toestemming geven voor een verwijzing naar het SO of SBO. De intern begeleider neemt contact op met de SO/SBO school voor uitwisseling van gegevens en de aanvraag voor een observatie.

De leerling heeft voor plaatsing op het S(B)O een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. De SPPOH geeft deze af.

Meer informatie: [Toelaatbaarheidsverklaring | SPPOH | Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden](#)

De desbetreffende school komt observeren en bevestigt al dan niet een passende onderwijsplek voor de leerling te kunnen bieden. Bij bevestiging vraagt de intern begeleider de toelaatbaarheidsverklaring aan met behulp van een groeidocument. De onderwijsadviseur van Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH) is hierin ondersteunend en adviserend. De aanvraag wordt beoordeeld door SPPOH.

Ouders worden in dit proces begeleid door de intern begeleider. Ze brengen een bezoek aan de school en worden uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek.

Bij akkoord vanuit alle partijen volgt de plaatsing van de leerling op de nieuwe school. Helaas zijn er behoorlijke wachtlijsten, waardoor leerlingen langer op school blijven. Er worden afspraken gemaakt voor de tijd dat de leerling bij ons op school blijft (bijv. arrangement, aangepast werk).

De zorgkalender

De zorg en begeleiding van leerlingen duurt niet één jaar, maar geldt voor de hele schoolperiode van een leerling. Daarom hebben we onze werkwijze vastgelegd in een zorgkalender en is er elk jaar duidelijk wanneer er wat van een leerkracht wordt verwacht.

SVIB

Meerdere collega's in onze school zijn gecertificeerd School Video Interactie Begeleider (SVIB). Dit is een methodiek om de interactie leraar- leerling te filmen, analyseren en te bespreken. Beelden geven veel inzicht in sterke vaardigheden, maar ook in leerpunten. Vanuit dit inzicht kunnen nieuwe vaardigheden worden ontwikkeld en bestaande versterkt.

Deze werkwijze is concreet en geschikt voor alle situaties waarin leerkracht, kind of groep een steuntje in de rug nodig hebben. Er wordt op gepaste wijze (AVG) omgegaan met de gefilmde beelden.

Volgen van de zorg en de kwaliteit van ons onderwijs

We zijn trots op onze kwaliteitszorg, maar deze moet wel worden geborgd en door het team worden uitgevoerd. Het moet duidelijk zijn wat er moet gebeuren, wanneer en hoe.

Omdat we als school systematisch en doelgericht werken aan de maximale prestaties van onze leerlingen, zien we dit terug in onze resultaten. In de resultaten van een kind, van de groep en van de school. Om hierin scherp te blijven, worden de resultaten van het kind en de groep door de intern begeleiders met de leerkrachten besproken. Dit gebeurt drie keer per schooljaar.

Op schoolniveau bespreken we met het team twee keer per jaar de Cito Leerling in beeld resultaten.

Ons zorgbeleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd met het team en het management.

Doubleren of versnellen

Doublure

De school heeft tot taak het onderwijs zodanig in te richten dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

Het kan voorkomen dat kinderen zich onvoldoende ontwikkelen of nog niet toe zijn (sociaal emotioneel) aan een volgende groep.

Sommige kinderen hebben namelijk meer leertijd, meer instructie, meer oefeningen en/of meer herhalingen nodig. Ook kan het zijn dat zij sterker in hun schoenen moeten komen te staan.

Doubleren komt in principe alleen voor in groep 1 t/m 6 en indien mogelijk in een zo vroeg mogelijk stadium. Slechts in bijzondere omstandigheden kan doubleren in hogere groepen worden besproken. Dit kan bijvoorbeeld door langdurige ziekte, gezinsomstandigheden, meertalige problemen, sociaal-emotionele problemen etc.

Procedure

- Met de intern begeleider wordt overleg gevoerd over de prestaties en een eventuele doublure. In het document 'Onderwijsbehoeften in Beeld' (OIB) wordt beschreven hoe de leerkracht met de leerling weer de aansluiting bij het basisaanbod van de groep gaat realiseren. De ouders worden hiervan op de hoogte gesteld en worden gevraagd ook thuis te ondersteunen met gerichte oefenstof of gedragsafspraken. Er wordt regelmatig geëvalueerd. Indien nodig, worden de doelen aangepast en/of bijgesteld.
- Als er toch sprake is van onvoldoende vooruitgang en resultaten worden de ouders bij de rapportbespreking in februari/maart ingelicht en wordt met hen gesproken over een eventuele doublure.
- Het definitieve gesprek met de ouders over de doublure vindt uiterlijk begin juni plaats.

De beslissing over een doublure of overgang wordt in overleg tussen leerkrachten en intern begeleider genomen. De leerkrachten hebben hierin een belangrijke inbreng.

Versneld overgaan

Soms zijn kinderen op alle gebieden verder dan hun leeftijdsgenoten.

De leerkracht kan dan in overleg met de IB-er en ouders beslissen dat een leerling eerder met de volgende groep mee gaat draaien om hem/haar de ontwikkelingskansen te geven waar het kind aan toe is. Er wordt gebruik gemaakt van de (digitale) wenselijkheid versnellingslijst (zie protocol hoogbegaafdheid).

Meldcode

Een basisschool heeft een signaleringsfunctie wat betreft zorgen rondom de ontwikkeling van de leerlingen.

Onze school werkt met de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld en de landelijke verwijzingsindex. Mochten er zorgen zijn rondom kinderen, dan zal dit met de ouders worden besproken.

Er kan besloten worden tot een melding bij bureau jeugdzorg als de school merkt dat de ontwikkeling van een leerling ernstig wordt belemmerd. Dit wordt aan ouders gemeld.

School Ondersteunings Profiel (SOP)

Ons schoolondersteuningsprofiel beschrijft in het profiel op welke manier wij als school passend onderwijs realiseren. Het SOP wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Ons schoolondersteuningsprofiel heeft verschillende functies:

- Ons profiel geeft ouders inzicht in de wijze waarop onze school basisondersteuning en extra ondersteuning realiseert en welke kennis en kunde bij ons op school aanwezig is.
- Ons profiel geeft input voor het samenwerkingsverband, om vast te stellen of alle scholen samen een dekkend netwerk vormen van passend onderwijs voor alle leerlingen in onze regio Haaglanden.
- Ons profiel is ook een houvast bij de afweging of we voor leerlingen met een onderwijsbehoefte passend onderwijs kunnen bieden.

Bij de directie en op de website van de school is ons SOP ter inzage.

Inclusief onderwijs

Het streven van de overheid is een onderwijsstelsel waar alle kinderen zoveel mogelijk samen naar dezelfde school gaan. Dus ook leerlingen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, ontwikkelingsachterstanden, gedrags- en emotionele problemen of specifieke leermoeiijkheden.

Waarom?

Het onderwijs is een weerspiegeling van de maatschappij, of zou dat moeten zijn. Het is een plek waar kinderen met verschillende kwaliteiten, achtergronden en behoeften elkaar tegenkomen en ontmoeten. In de praktijk vallen sommige doelgroepen echter nog te vaak buiten de boot. De beweging naar inclusiever onderwijs moet zorgen voor 'thuisnabij' en gezamenlijk onderwijs.

Inclusief en passend onderwijs

Sinds de komst van de [Wet passend onderwijs in 2014](#) wordt in het onderwijs verplicht gewerkt aan passend onderwijs: alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Alle samenwerkende scholen in een regio bepalen samen wat er onder hun basisondersteuning passend onderwijs valt en zorgen samen voor een dekkend aanbod in de regio.

Een kind gaat naar een gewone school als dat kan en naar het speciaal onderwijs als er intensieve begeleiding nodig is.

Het uitgangspunt van inclusief onderwijs is dat zoveel mogelijk leerlingen 'thuisnabij' naar dezelfde school gaan, en hier onderwijs, en waar nodig zorg, op maat krijgen. Het kabinet wil daar stapsgewijs naar toewerken richting 2035.

Als het gaat om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte is het streven om te komen tot 'inclusievere onderwijsvoorzieningen waar kinderen met en zonder beperking of ziekte samen naar school gaan, met behoud van het speciaal onderwijs voor leerlingen die dit nodig hebben'.

Scholen voor speciaal onderwijs moeten zich uiteindelijk door ontwikkelen naar specialistische netwerken die hun expertise in reguliere scholen inzetten.

Het ministerie van OCW heeft met een brede vertegenwoordiging vanuit het veld gewerkt aan de contouren van de werkagenda [Route naar inclusief onderwijs 2035](#). Deze routekaart draagt bij aan de realisatie van inclusiever onderwijs.

Meer informatie

Kamerbrief over contouren werkagenda [Route naar inclusief onderwijs 2035](#)

[Naar inclusiever onderwijs, op weg naar meer inclusief onderwijs in po, vo en mbo \(NCOJ\)](#)

Advies van de Onderwijsraad: [Steeds inclusiever](#)

Vind inspiratie op [de themapagina over inclusiever onderwijs](#) van het Steunpunt Passend onderwijs.

Of kijk op de website van de [PO-Raad](#)

Speerpunten 2023-2027:

- Onderhouden/versterken basisondersteuning
- Preventieve en licht-curatieve interventies (blijven) inzetten om te voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van het kind
- Warme overdracht (behouden) tussen VVE en school, maar ook tussen PO en VO.
- Extra ondersteuning (arrangement op school, verwijzing of project) behouden en/of verbeteren.
- Ontwikkelingsperspectieven (OPP's) (blijven) opstellen en vervolmaken.
- In- en externen inzetten voor de arrangementen.
- Leerlingen waar geen plek voor is op het SO of SBO ondersteuning blijven bieden.
- Voorkomen van uitval en thuiszitten.
- Een beter combinatie van zorg en onderwijs
- Het benutten van de ervaringsdeskundigheid van ouders en leerlingen
- Een visie op inclusief onderwijs

Veiligheid

Veiligheid is in toenemende mate een aandachtspunt in de samenleving, ook binnen het onderwijs. Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen en onderwijspersoneel een veilige omgeving te bieden. Dit houdt in dat er een prettige sfeer is op school. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Dit geldt ook voor het bestrijden van pestgedrag.

Onze scholen zijn een afspiegeling van een snel ontwikkelende samenleving. Hierdoor kunnen veiligheidsvraagstukken ontstaan en om daar goed mee om te kunnen gaan gelden er wettelijke verplichtingen en regels. Sinds augustus 2016 zijn scholen wettelijk verplicht om te zorgen voor sociale veiligheid op school. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren, de effecten van dit beleid monitoren en een aanspreekpunt aanstellen om het beleid tegen pesten te coördineren.

Ons veiligheidsbeleid betreft geen losstaande aanpak, maar is een integraal onderdeel van ons totale schoolbeleid. Dit wil zeggen dat het beleidsplan zich richt op alle vormen van veiligheid: agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten, die tijdens schooltijden, binnen of in de directe omgeving (plein, gymzaal) van de school kunnen voorkomen.

We streven naar een leef- en leerklimaat waarin ons personeel, onze leerlingen en onze ouders zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een positieve sociale binding met onze school vormt een belangrijke voorwaarde voor een zo optimaal mogelijk werkklimaat voor ons personeel en leerklimaat voor onze leerlingen.

Ons sociaal veiligheidsbeleid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen. Het plan beschrijft tevens de wijze waarop de school adequaat handelt in het geval van een ingrijpende gebeurtenis.

Daarnaast neemt de school ook een prominente plaats in de wijk in. Wij streven dan ook naar een buurt waar iedereen zich betrokken en verantwoordelijkheid voelt voor een veilige omgeving.

Ons veiligheidsbeleid is geschreven vanuit preventief beleid en curatief beleid. Wij streven ernaar om ons beleid zoveel mogelijk in samenhang met andere gerelateerde werkgroepen uit te voeren. Deze samenhangende aanpak komt tot uiting in de manier waarop wij ons plan van aanpak met betrekking tot sociale veiligheid hebben opgesteld.

Preventie betekent dat we een zodanig werk/schoolklimaat hebben, dat ons personeel en onze leerlingen werken en leren in een veilige omgeving, waardoor uitval wordt voorkomen.

Dit blijkt uit onze aandacht voor:

- het zo vroegtijdig mogelijk problemen signaleren en aanpakken
- ons onderwijs op maat (het zorgbeleidsplan)
- ons programma voor sociaal-emotionele en communicatieve vaardigheden
- het kindvolgsysteem De Ontwikkeldriehoek (in de groepen 1 en 2) en Leerling in Beeld SEO (in de groepen 3 t/m 8) dat zicht biedt op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen
- de leerlingtevredenheidsspeiling
- normen- en waardenontwikkeling, waarbij wij de nadruk leggen op voorbeeldgedrag
- onze schoolregels die wij in samenwerking met het personeel en de leerlingen hebben opgesteld
- de groepsregels die de leerlingen met elkaar hebben opgesteld en ondertekend
- contacten op de werkvloer
- het anti-pestprotocol
- de gedragsregels m.b.t. sociale media
- de privacyregeling
- BHV, EHBO en ontruiming
- toezicht bij buitenspelen en overblijven
- voldoende begeleiding van schoolactiviteiten
- de gesprekscyclus, waarin opgenomen de draagkracht/draaglast verhouding

Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld onderneemt de school de nodige acties met onze aanpak 'meldcode huiselijk geweld en de landelijke verwijzindex.'

Op curatief niveau hebben we een aanpak ontwikkeld voor opvang van personeelsleden, leerlingen en ouders, die geconfronteerd zijn met een ingrijpende gebeurtenis, agressie, geweld, seksuele intimidatie of pesten.

We willen een zo adequaat mogelijke aanpak bij gebleken problemen realiseren. Daarbij zijn snelheid en een zorgvuldige wijze van handelen, analyse van de eventuele achterliggende problematiek, een goede klachtenregeling en een goede afstemming en communicatie met en doorverwijzing naar hulpverlening belangrijke succesfactoren.

Ons beleid op curatief niveau blijkt uit:

- het programma voor pesters en slachtoffers van pesters
- de regeling conflicthantering
- de regeling opvang bij incidenten
- het omgaan met een ernstig ongeval
- het protocol met ernstige ziekte/overlijden van een leerling, een ouder, een personeelslid

Sociaal Emotioneel Leren

Zie [Pedagogisch klimaat](#).

Anti-pestprotocol

Naast dat elk kind verschillend is, zijn er ook veel overeenkomsten. Zo probeert elk kind de eigen positie te ontdekken ten opzichte van volwassenen. Maar vooral ook zijn/haar positie te bepalen ten opzichte van leeftijdgenootjes. Reacties van anderen geven een kind duidelijkheid over het eigen gedrag. Bevestiging geeft zekerheid, en zekerheid geeft vertrouwen. Iedereen mag er zijn! Vanuit deze gedachte willen we heel alert zijn op signalen die op pesten kunnen duiden.

Wij maken onderscheidt tussen plagen en pesten.

Als pesten steeds bij hetzelfde kind gebeurt en meerdere keren per dag of per week, dan is er sprake van structureel pesten. Iemand die gepest wordt kan daar blijvend schade van ondervinden.

De kans dat pestgedrag ook op onze school kan ontstaan/voorkomt is reëel. Daar willen wij de ogen niet voor sluiten. Belangrijk vinden wij dan ook hoe wij allereerst kunnen bijdragen aan het voorkomen van pestgedrag.

Het protocol is op te vragen bij de directie.

Anti-pest coördinatoren

Onze anti-pestcoördinatoren zijn een aanspreekpunt voor leerlingen die worden gepest, voor hen die willen praten over een situatie waarin ze worden gepest en voor ouders die vragen hebben over pesten. Door informatie in de nieuwsbrief, schoolgids, op de site en een informatie-poster in de entree van beide scholen is het duidelijk waar iedereen terecht kan voor alles wat met pesten te maken heeft.

Op de PWA hebben we 2 anti-pest coördinatoren.

De anti-pest coördinator heeft twee taken:

- Het coördineren van het anti-pestbeleid.
- Het behartigen van de belangen van ouders en leerlingen in het kader van pesten

Speerpunten 2023 – 2027:

- Up to date houden van het veiligheidsplan, de schoolregels, het programma voor pesters en slachtoffers van pesters, de regeling conflicthantering, de regeling opvang bij incidenten, het omgaan met een ernstig ongeval en het protocol met ernstige ziekte/overlijden van een leerling, een ouder, een personeelslid.
- Zorgen dat leerlingen en ouders bekend zijn met de anti-pest coördinatoren en de vertrouwenspersonen.

Kwaliteitszorg

Onze missie, beloften en ambities geeft de gezamenlijke visie van De Haagse Scholen op goed onderwijs weer. Naast de deugdelijkheidseisen van de Inspectie van het Onderwijs vormt dit het uitgangspunt voor ons kwaliteitszorgbeleid.

Kwaliteitszorg gaat voor ons niet alleen over monitoring, verdere verbetering en verantwoording afleggen over onderwijskwaliteit.

Het gaat ook om ontwikkeling en samen nieuwe dingen leren.

Juist hier liggen kansen voor meer onderwijskwaliteit op de langere termijn.

Deze opvattingen komen terug in ons kwaliteitszorgsysteem.

We monitoren, verbeteren en borgen de verschillende aspecten van kwaliteit.

Hiervoor hanteren we een bovenschools kwaliteitskader met eisen aan het onderwijs.

Dit is gebaseerd op de deugdelijkheidseisen van de Inspectie van het Onderwijs en onze eigen ambities. Daarin staan ontwikkeling, innovatie en samen leren centraal.

We gebruiken verschillende instrumenten van kwaliteitszorg, op schoolniveau en bovenschools.

Deze instrumenten brengen allerlei soorten data en kwalitatieve informatie over kwaliteit in beeld. Het beeld dat deze instrumenten schetsen is bedoeld als input voor de dialoog over de kwaliteit en ontwikkeling van scholen en bestuur.

Kwaliteitszorg is het totaal van activiteiten, procedures en instrumenten, die bedoeld zijn om op een permanente, systematische en cyclische wijze de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie te bepalen, te beheersen, te bewaken, te borgen en te verbeteren.

Daarbij staan de volgende vragen centraal:

- 1) Doen we de goede dingen?
- 2) Doen we de dingen goed? Hoe weten we dat?
- 3) Vinden anderen dat ook?
- 4) Wat doen we met die wetenschap?

Doen we de goede dingen?

Wat is goed onderwijs? Onze missie en kernwaarden geven onze visie op onderwijs weer.

Leren doe je niet alleen, ouders, team en leerlingen werken samen aan de ontwikkeling van het kind. Niet ieder kind heeft hetzelfde nodig en kan hetzelfde. Wel willen we het kind voorbereiden op de (onbekende) wereld van morgen. Dus cognitieve vaardigheden alleen zijn niet genoeg.

Samen met onze [kernwaarden](#) zorgen we er zo voor dat het kind klaar is voor de wereld van morgen.

Doen we de dingen goed? Hoe weten we dat?

Om deze vraag te beantwoorden gebruiken we verschillende instrumenten van kwaliteitszorg, zowel op school- als op bovenschools niveau.

Het beeld dat deze instrumenten schetsen is bedoeld als input voor de dialoog over de kwaliteit en ontwikkeling van onze school (reflectie). We gebruiken daarvoor onder andere de QuickScan, de Kwaliteitszorgmonitor en ander onderzoek zoals het NCO.

Deze instrumenten leveren relevante input op voor het Kwaliteitsbeeld.

Met behulp van de bovengenoemde instrumenten stellen we jaarlijks een beknopt kwaliteitsbeeld op. Hierin geven we kort de belangrijkste aspecten van kwaliteit weer en geven we duiding van deze ontwikkeling.

Het kwaliteitsbeeld heeft de volgende doelen:

- Het dient als onderlegger voor het gesprek tussen MT en bovenschools directeur over kwaliteit. Het kan ook een handig hulpmiddel zijn in gesprekken over kwaliteit met het team, collega-scholen of externen.
- Het is een hulpmiddel voor scholen bij het maken van een kwaliteitsanalyse met behulp van de verschillende beschikbare instrumenten voor kwaliteitszorg.

De bovenschools directeur speelt een cruciale rol in de bovenschoolse kwaliteitszorg. Er worden gesprekken gevoerd over de ontwikkeling van de school. Daarnaast gaat de bovenschools directeur jaarlijks op schoolbezoek. Tijdens dit bezoek voert de bovenschools directeur meerdere gesprekken en doet lesobservaties. Het doel is het beeld van onze kwaliteit nader te duiden en de vervolgstappen te bespreken die we gaan nemen om de kwaliteit verder te verbeteren en te blijven leren en ontwikkelen.

In het jaar dat we een audit (één keer per 3 jaar) hebben, vormt de auditrapportage het uitgangspunt voor een compact schoolbezoek. In gesprek tussen de bovenschools directeur en de schooldirectie wordt teruggeblikt op de audit en de bevindingen van het auditteam. Het MT laat in overleg met het team weten wat ze hiervan meeneemt in de schoolontwikkeling.

Vinden anderen dat ook?

Een essentieel onderdeel van onze kwaliteitscyclus is de waardering van onze leerlingen, collega's, ouders, personeel en de partners waarmee we samenwerken.

Daar wordt op de volgende wijze invulling aangegeven:

- Op schoolniveau wordt er veel aandacht besteed aan het leren van en sparren met collega's en partners.
- We meten de tevredenheid onder ouders en personeel. Dit levert belangrijke input op voor het kwaliteitsproces.
- We brengen jaarlijks de sociale veiligheid en het welbevinden van leerlingen in kaart.
- We gebruiken diverse hulpmiddelen (ESIS, AFAS, LiB) voor het monitoren van ontwikkelingen in onderwijs en personeel.
- De interne auditsystematiek is een essentieel onderdeel van onze lerende cultuur, waarbij we als school feedback krijgen van collega's op onze onderwijskwaliteit.
- Het bestuur legt formeel verantwoording af over het gevoerde onderwijsbeleid, de onderwijskwaliteit en de resultaten aan de Raad van Toezicht, aan samenwerkingspartners en aan de Inspectie van het onderwijs.

Wat doen we met die wetenschap?

We zijn trots op onze kwaliteitszorg, maar deze heeft geen waarde als deze niet geborgd wordt of als er geen vervolg wordt gegeven aan de inzichten die worden opgedaan. In de cyclus moet duidelijk zijn wat er moet gebeuren, wanneer en hoe.

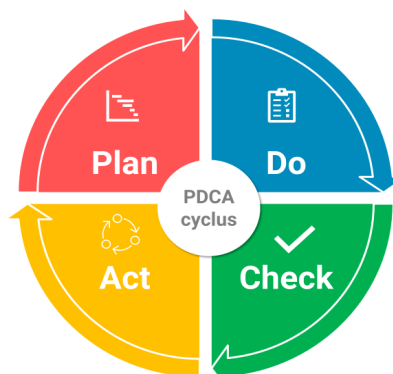
Onderwijsinhoudelijk werkgroepen werken met een jaarlijkse PDCA cyclus.

In het PDCA plan beschrijven de werkgroepen het volgende:

- Wat de stand van zaken is omtrent het betreffende vakgebied op onze school.
- Welke doelen er voor het huidige schooljaar centraal staan.
- Welke activiteiten hieraan verbonden zijn.
- Hoe het tijdspad verloopt.
- Wie waarvoor verantwoordelijk is.
- Welke kosten eraan verbonden zijn (indien nodig).
- Hoe en wanneer er wordt geëvalueerd.

De werkgroepen evalueren het PDCA plan twee maal per jaar met de werkgroep leden en middels een korte presentatie aan het team in de halfjaar- en jaarevaluatie.

Observaties in de klas, bouwvergaderingen, studiedagen en ontwikkelgesprekken zijn belangrijke momenten om gezamenlijke vervolgstappen af te spreken. MR vergaderingen, management bijeenkomsten en zelfs informele gesprekken met collega's dragen bij aan de kwaliteit. Al deze input wordt o.a. vertaald in de jaarplannen.

Groepsbespreking

In deze evaluatiemomenten, wordt de groep geanalyseerd en geëvalueerd op diverse gebieden.

De groepsbespreking is een gesprek, volgens een vastgesteld format, tussen de leerkracht en de IB-er waarbij de groep en resultaten worden besproken. Basis voor deze gesprekken is het document 'Onderwijsbehoeften in Beeld' (OIB), de CITO -resultaten, evt. handelingsplannen en observaties in de groep op gebied van SEO, werkhouding en gedrag.

Er vindt 3 keer per jaar een groepsbespreking plaats. Via het formulier "groepsbespreking" vindt er op uniforme wijze een evaluatie van de groep plaats. De groepsbespreking vindt plaats tussen de groepsleerkracht(en) en de IB-er. De leerkracht van de groep vult het formulier in.

Het invullen van het groepsbesprekingsformulier en de groepsbespreking is een belangrijk evaluatie moment in de kwaliteitscyclus. Van diverse kanten worden de benodigde gegevens verzameld, geanalyseerd, geëvalueerd en plannen worden aangepast. De groep wordt van alle kanten bekeken en geanalyseerd.

Inhoud van het groepsbesprekingsformulier:

- Oktober: het pedagogische en didactische klimaat van de groep.
Wat is je eerste indruk van de groep? Hoe zijn de relaties in de groep? Was de overdracht goed? Functioneren de groepsplannen? Wat is er nog nodig om de gestelde doelen van de tussenevaluatie van het groepsplan te behalen? Welke leerling zou je willen bespreken in een leerlingbespreking?
- Februari/maart: de didactische opbrengsten van de groep n.a.v. de Cito M.
Analyse van de resultaten gericht op verhogen van de opbrengst in de huidige groep. Document 'Onderwijsbehoefte in beeld' bijwerken.
- Juni: de didactische opbrengsten van de groep n.a.v. de Cito E.
Analyse van de resultaten gericht op verhogen van de opbrengst van de volgende groep. De overdracht richting nieuwe schooljaar.

Leerlingbespreking

In een groep zijn er leerlingen die extra begeleiding, ondersteuning of zorg nodig hebben. Dit kan liggen op didactisch, pedagogisch of medisch gebied of kan te maken hebben met de thuissituatie. In haar verantwoordelijkheid als leerkracht neemt de leerkracht als eerste het initiatief om de hulpvraag op te lossen.

Indien nodig wordt er overlegd met de IB-er in een leerlingbespreking.

Het is ook altijd mogelijk om tussentijds met de IB-er een leerling te bespreken wanneer zorgen of hulpvragen zijn.

Onderwijsbehoeften in Beeld (OIB)

In de kwaliteitscyclus leerlingbegeleiding vormt het document Onderwijsbehoeften in Beeld (OIB) en de evaluaties daarvan een belangrijke pijler. Het jaar is ingedeeld in twee periodes. De periodes lopen van de start van schooljaar tot februari en van februari tot het einde van het schooljaar. Elke periode wordt afgesloten met een evaluatie en het bijwerken van het OIB.

In het OIB beschrijft de leerkracht bevorderende en belemmerende factoren en de onderwijsbehoeften.

Cito M en E opbrengsten

Op schoolniveau bespreken we met het team twee keer per jaar de Cito resultaten.

De M en E opbrengsten worden in schema en in grafieken in kaart gebracht.

Deze datamuur is het uitgangspunt van een teambreed gesprek om de opvallendheden, verklaringen en acties met elkaar te bespreken en vast te leggen in een analysedocument.

Van hieruit stellen we nieuwe doelen en ambities die ons onderwijs kunnen verrijken en versterken:

- Doelen op schoolniveau: waar leggen we onze focus voor de volgende periode?
- Doelen op werkgroepniveau: wat is er voor nodig om de doelen op schoolniveau te realiseren?
- Doelen op groepsniveau: wat hebben leerkrachten nodig om hun leerkrachtvaardigheden te verrijken en klassenmanagement te optimaliseren?
- Doelen op leerlingniveau: wat hebben leerlingen nodig om zich nog optimaler te ontwikkelen?
- Doelen op teamniveau: hoe kunnen wij ons als team en individueel professionaliseren om gestelde doelen te realiseren?

Deze gestelde doelen worden, naast de datamuur, geëvalueerd in de volgende schoolbrede Cito bespreking.

Naar aanleiding van de eindtoets (schooljaar 2023-2024: doorstroomtoets) stellen we als school 'schooleigen' doelen op. Dit doen we m.b.v. [de handreiking van de PO raad](#) en de gegevens in Vensters PO.

Het document is op te vragen bij de intern begeleider van de bovenbouw en/of de directie.

Eindtoets wordt doorstroomtoets

Leerlingen uit groep 8 van de basisschool maken vanaf schooljaar 2023-2024 al in februari een doorstroomtoets.

Ze moeten zich dan eind maart aanmelden voor de middelbare school. Hierdoor maken alle leerlingen evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur. En op het voor hen best passende niveau.

De Wet doorstroomtoetsen po is in februari 2022 aangenomen door de Eerste Kamer. Vanaf schooljaar 2023-2024 verandert de eindtoets naar de doorstroomtoets.

Meer informatie is te vinden op de [website van de Rijksoverheid](#).

Begeleiding van het team

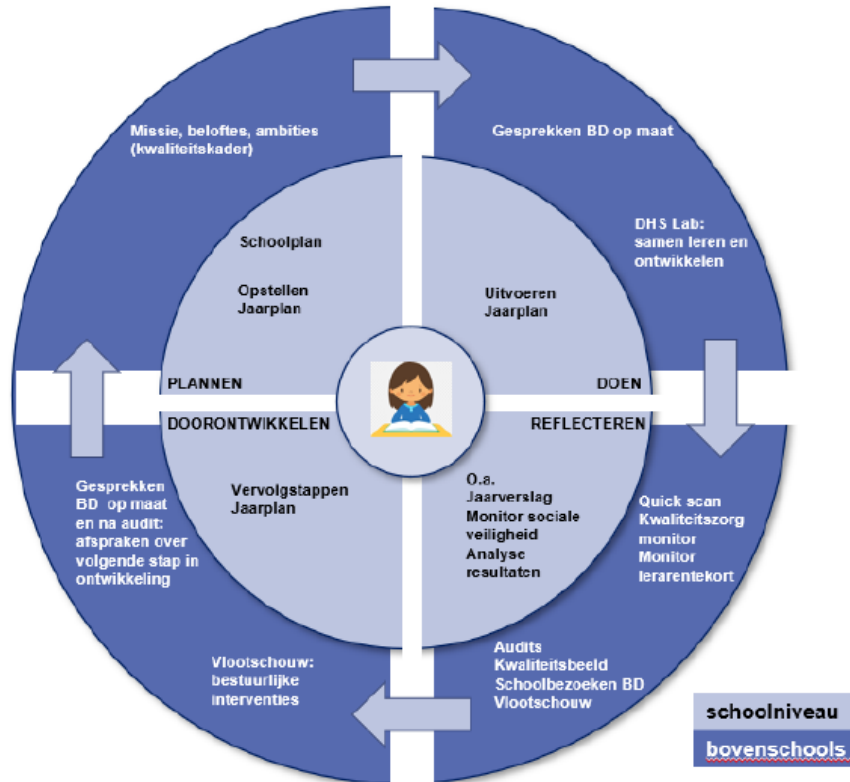
Bij het invoeren van een goede en duurzame kwaliteit van begeleiding van de leerlingen moet het team goed worden begeleid. We geven dit op de volgende manieren vorm:

- Een aantal keer per jaar gaan, naast het MT (directie, IB'ers en bouwcoördinatoren), de taal- en rekencoördinatoren op klassenbezoek bij zo veel mogelijk leerkrachten.
Vooraf aan deze bezoeken is duidelijk gecommuniceerd waar de focus ligt bij het bezoek. Na afloop van het bezoek wordt de les nabesproken en gebruikt als input voor de leerkracht en/of (een deel van) het team.
- Twee maal per jaar gaan de collega's bij elkaar op bezoek (collegiale consultatie) met een kijkvraag. Op deze manier leren collega's van elkaar.
- Interne coaches begeleiden onze studenten, startende collega's en collega's die begeleiding vragen of nodig hebben om hun leerkrachtvaardigheden te versterken.
- De directie voert jaarlijks gesprekken vanuit de gesprekkencyclus.
Collega's brengen hierbinnen hun ontwikkeling in kaart, vanuit hun eigen vragen/wensen en vanuit teambrede schoolontwikkelingen uit het jaarplan, al dan niet gestuurd door de directie.

Verdere beleidsdocumenten

In het MT worden de schoolbrede beleidsdocumenten regelmatig geëvalueerd op inhoud en organisatie.

Daar waar nodig worden aanpassingen gemaakt of nieuwe accenten gelegd. Deze worden besproken en teruggekoppeld aan het team, ouders en/of leerlingen, afhankelijk van het document.

Speerpunten 2023-2027:

- Schoolbrede beleidsdocumenten evalueren op inhoud en organisatie.
- Plannen en uitvoeren klassenbezoeken.
- Opstellen gerichte kijkvragen.
- Gerichte feedback vragen en geven n.a.v. klassenbezoeken.
- Analysedocument opstellen n.a.v. cito toetsen.
- Implementeren en borgen 'De Ontwikkeldriehoek' van Piramide.
- Jaarlijks schooleigen doelen bepalen (referentieniveaus).
- Doelen referentieniveaus op groepsniveau bepalen (gr. 6, 7 en 8).
- Aanpassen tijdspad PO-VO door doorstroomtoets en alle bijbehorende aanpassingen (bijv. bijstellen schooladvies, verschuivende taken en verantwoordelijkheden).

Personeelsbeleid

Meerjarig HR-beleid

De uitgangspunten voor ons meerjarig HR-beleid zijn allereerst onze missie, beloften en ambities. We willen onze leerlingen voorbereiden op de wereld van morgen. Met eigentijds en toekomstgericht onderwijs, dat continu in ontwikkeling is. De zes beloften die we doen aan kinderen en hun ouders zijn daarbij een leidraad. Daarmee leggen we de lat hoog, in een tijd dat het lerarentekort de kwaliteit van het onderwijs onder druk zet en de werkdruk toeneemt. Een helder meerjarig HR beleid, dat inspeelt op deze uitdagingen maar ook onze ambities niet uit het oog verliest, was nog nooit zo belangrijk. Het behouden, werven en opleiden van voldoende bekwame leerkrachten staat voorop. En we kijken of we ons onderwijs anders kunnen organiseren om het lerarentekort zoveel mogelijk te beheersen en de kwaliteit van het onderwijs verder te verbeteren. De komende jaren richt het meerjarig HR-beleid zich dan ook op: het beheersen van het lerarentekort, anders organiseren, opleiden en ontwikkeling professionele cultuur, verzuim en de invulling van de HR functie (*bron: meerjarig HR-beleid De Haagse Scholen*)

Bevoegdheid

In lijn met het meerjarig HR-beleid willen wij kwalitatief goed onderwijs bieden door goede medewerkers binnen te houden en te halen. Het uitgangspunt binnen de Haagse Scholen is dat alle leerkrachten bevoegd zijn. Het lerarentekort is hierbij een enorme uitdaging. Desondanks stellen wij ook aan nieuwe leerkrachten de eis dat zij over een onderwijsbevoegdheid voor het primair onderwijs beschikken of, indien zij als zij-instromer zijn aangesteld, binnen twee jaar na aanstelling deze bevoegdheid behalen.

Professionalisering

Binnen onze organisatie is het onderhouden en versterken van de bekwaamheid door professionele ontwikkeling van de medewerkers van groot belang. Tijdens deze schoolplan periode is er extra aandacht voor digitale vaardigheden en digitale veiligheid op de scholen. Activiteiten die de professionele ontwikkeling ondersteunen zijn o.a. opleiding, (persoonlijke) ontwikkeling en kennisdeling in gezamenlijkheid binnen de school, tussen de scholen, op bestuursniveau en bovenbestuurlijk. Leren vindt veelal met elkaar en binnen de school plaats bijvoorbeeld in de vorm van teamleren, werkplekleren, collegiale consultatie en lesson study. Individuele opleidingswensen passend bij de realisatie van de organisatiedoelstellingen worden waar mogelijk gefaciliteerd.

Gesprekkencyclus

Maatschappelijk zien we een tendens dat werkgevers het gesprek willen voeren over de ontwikkeling van hun personeel i.p.v. het pure beoordelen. Medewerkers willen gezien, gewaardeerd en gehoord worden. De Haagse Scholen ondersteunt dit en kiest voor een gesprekkencyclus die inhoudelijk aansluit bij de zes beloftes en dus de missie en visie van de organisatie.

De Haagse Scholen heeft in zijn missie statement zes beloftes opgenomen. Deze beloftes geven een aanknopingspunt om de gesprekkencyclus inhoudelijk vorm te geven. De vertaling van deze beloftes geven de volgende zes uitgangspunten voor de gesprekkencyclus:

BELOFTES DE HAAGSE SCHOLEN

MEDEWERKERS	=	LEERLINGEN
Wij kennen iedere medewerker en diens talenten	=	Wij kennen ieder kind omdat ieder kind uniek is in talenten en behoeften.
Wij stimuleren (zelfontwikkeling	=	Wij stimuleren verwondering en nieuwsgierigheid omdat je zo het beste leert.
Wij werken samen	=	Wij leren onze leerlingen om samen te werken en samen te leven.
Wij zijn regisseur van onze eigen loopbaan	=	Wij leren onze leerlingen verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces.
Wij zijn gericht op samenwerking met onze omgeving	=	Wij werken samen met ouders aan een optimale ontwikkeling van hun kinderen.
Wij ontwikkelen onszelf en onze vaardigheden	=	Wij onderzoeken en ontwikkelen onze kennis, houding en vaardigheden.

Aan deze beloftes koppelen we een vijftal competenties waar iedere Haagse Scholen medewerker aan voldoet ongeacht de locaties of functie waarin deze werkzaam is.

Samenwerken, Communiceren, Ontwikkelen, Reflectie en Eigenaarschap (SCORE)

Bovenstaande competenties typeren een medewerker van De Haagse Scholen, ieder op zijn eigen niveau maar deze competenties zien we tenminste terug in gedrag.

De Haagse Scholen medewerker is trots op diens werk en is toegankelijk voor de collega's en de omgeving.

De cyclus is gericht op het voeren van het goede gesprek, de insteek is om elke medewerker en diens talenten als leidinggevende in beeld te hebben.

Hierbij gaan we uit van het continue gesprek met enkele formele momenten waarop we met elkaar de ontwikkelingen vastleggen.

Continue gesprek

De continue dialoog vindt het gehele jaar plaats tussen leidinggevende en medewerkers. Het is een dialoog omdat het tweerichtingsverkeer is. In de continue dialoog ligt de focus op de dagelijkse werkzaamheden en de korte termijn.

Ontwikkelgesprek

De ontwikkeling is een gespreksonderwerp binnen de continue dialoog, maar mag in de gesprekkencyclus niet ontbreken. Praten over prestaties uit het verleden leidt over het algemeen niet tot betere resultaten in de toekomst. Praten over ontwikkeling wél. Daarom is een ontwikkelgesprek, waarbij we de korte termijn loslaten, een essentieel onderdeel van de gesprekkencyclus. Dit zijn de formele gesprekken die gevoerd worden tussen leidinggevende en medewerker, maar dan op een minder regelmatige basis en zeker niet continu. In deze gesprekken komt ter sprake wat niet in de continue dialoog besproken wordt en wordt afstand genomen van de korte termijn en kijken we of we nog met de juiste dingen bezig zijn.

Deze ontwikkelingen bekijken we vanuit de vijf genoemde uitgangspunten, de competenties en vanuit de vastgestelde functieprofielen.

Tijdelijk personeel

Voor medewerkers met een tijdelijke aanstelling met uitzicht op vast geldt dat zij in het eerste jaar drie gesprekken voeren over een periode van 9 maanden waarbij de eerste twee een functioneringsgesprek betreffen en het laatste gesprek een beoordeling waarin men besluit over te gaan tot een vaste benoeming.

Onderpresteren en disfunctioneren

Bij medewerkers waarbij de ontwikkeling stagneert en overgaat in onderpresteren zal er vanuit het ontwikkelgesprek een verbetertraject worden afgesproken welke eveneens wordt afgerond met een beoordeling. De afspraken voor de gewenste ontwikkeling worden vastgelegd in een verbeterplan, waarbij ook een termijn wordt afgesproken. Gedurende dit traject is er elke zes weken een voortgangsgesprek en zijn er minimaal twee functioneringsgesprekken gevoerd alvorens er een beoordeling wordt gegeven die kan leiden tot een rechtspositionele consequentie. Van deze gesprekken worden gespreksverslagen gemaakt.

De medewerker is eigenaar van de eigen ontwikkeling

Binnen de Haagse Scholen is de medewerker in eerste instantie de initiatiefnemer van het ontwikkelgesprek. De leidinggevende stimuleert dit initiatief en blijft verantwoordelijk voor de daadwerkelijke uitvoering. Hiermee ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de continue ontwikkeling van en met elkaar.

Vertrouwen

Een essentieel onderdeel van de gesprekkencyclus is vertrouwen en een veilige werkomgeving. Zonder vertrouwen en een veilige werkomgeving zal een medewerker geen eigenaarschap nemen van diens eigen ontwikkeling. Medewerkers hebben vertrouwen nodig van een leidinggevende om vrij te spreken over hun ontwikkeling. Andersom heeft een leidinggevende ook het vertrouwen nodig van een medewerker om veranderingen in gang te zetten.

Scholingsbeleid

Individuele ontwikkeling komt aan de orde in de gesprekscyclus en wordt vastgelegd in Afas. Aan de andere kant is er sprake van teambrede scholing. Ons uitgangspunt is dat alle teambrede scholing aansluit bij de in het schoolplan beschreven gewenste schoolontwikkeling.

Stagebeleid en nieuwe leerkrachten

Wij bieden studenten van ROC Mondriaan, HALO en de PABO een stageplaats aan. Dit kan in de vorm van kortere stages of een LIO-stage. De LIO-ers worden begeleid door de interne coach. Nieuwe leerkrachten worden (minimaal) het eerste jaar begeleid door de interne coach. In het kwaliteitshandboek worden de leerkrachtvaardigheden beschreven waarop nieuwe leerkrachten worden gecoacht.

Teamleren

Informatie-uitwisseling vindt naast gesprekken plaats via bouwvergaderingen, mail en studiedagen. Kennis delen, feedback geven en ontvangen vindt plaats door middel van groepsbezoeken door het MT, taal- en rekencoördinatoren en collegiale consultaties door collega's onderling. Daarnaast vinden er klassenbezoeken en consultaties plaats door onderwijspecialisten van o.a. Bazalt, het samenwerkingsverband of andere externe partners. Op bestuursniveau zijn er diverse leernetwerken waarbij aangesloten kan worden.

Professioneel Statuut

In dit statuut staan onze afspraken die wij en het schoolbestuur met leraren hebben gemaakt over de manier waarop de zeggenschap van leraren is geregeld. Het professioneel statuut is op te vragen bij de directie.

Speerpunten 2023- 2027:

- Ontwikkelgesprekken via Afas plannen (m.i.v. 1 aug. 2023).
- Voldoende coaching voor onbevoegde collega's, zij-instromers, starters.
- Professioneel statuut herzien (2023-2024).
- Scholingsplan (onderdeel jaarplan) evalueren en aanpassen.
- Kwaliteitshandboek evalueren en herzien.
- Deelname leernetwerken op DHS niveau stimuleren.

Partners van de school

Organisatie	Functie/deskundigheid	Inzet en zichtbaarheid
Ouders	Ouderbetrokkenheid	Een goed contact tussen school en thuis vinden wij heel belangrijk. Wij informeren ouders en zijn in gesprek met ouders over alle belangrijke gebeurtenissen op school, over algemene schoolzaken en over de ontwikkeling en de resultaten van hun kind. Daarnaast hebben we een actieve MR en OR op onze school.
Bazalt	Gedragsdeskundige	Wordt ingehuurd voor het doen van individueel onderzoek bij leerlingen
Xtra+,	Schoolmaatschappelijk werk	De smw'er is 2 dagen beschikbaar voor de school en aanwezig bij het MDO. Samen met het kind of samen met ouders bekijkt zij wat er aan de hand is. Zij ondersteunt bij het zoeken naar een oplossing en bemiddelt als dat nodig is.
Leerplicht	Leerplichtambtenaar	De leerplichtambtenaar heeft drie wettelijke functies: • Leerlingen stimuleren (weer) naar school te gaan. • Vrijstellingen beoordelen. • Handhaven bij schoolverzuim. Verder geeft de leerplichtambtenaar informatie aan leerlingen en ouders over waarom het belangrijk is om naar school te gaan. En geeft informatie over de gevolgen als leerlingen en ouders zich niet houden aan de Leerplichtwet. De leerplichtambtenaar zoekt samen met de school en ouders naar een oplossing. De leerplichtambtenaar geeft school advies over verlofaanvragen.
SPPOH	Adviseur	De adviseur passend onderwijs van het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden, SPPOH, ondersteunt onze school en ouders (meestal in overleg met de school) in situaties waar waarschijnlijk extra ondersteuning nodig is of dringende

		problemen (dreigen te) ontstaan. De adviseur is aanwezig bij het MDO.
Stichting JongLeren	Peuterspeelleerplek	Peuterleerplek De Kleine Prins is een voorschool die samenwerkt met de PWA vanuit de Vroeg en Voorschoolse Educatie (VVE). Naast het programma 'Piramide' is er ook een doorgaande lijn in de leerlingenzorg.
De Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	Schoolarts en schoolverpleegkundige	De Jeugdgezondheidszorg van de GGD Den Haag zet zich in voor een gezonde groei en ontwikkeling van kinderen van 4 tot 19 jaar in de gemeente Den Haag. De JGZ werkt samen met scholen, kinderopvang, welzijnsorganisaties, jeugdhulpverlening en instellingen in de gezondheidszorg.
Buro Leerlingenhulp: traject dyslexie	Kinder- en jeugdpsycholoog	Buro Leerlingenhulp is gespecialiseerd in leerproblemen en (de daaruit voortvloeiende) gedrags-, dan wel sociaal-emotionele problematiek. Zij behandelen en diagnosticeren kinderen, leerlingen, jongeren en studenten en bieden ondersteuning en advies aan ouders, docenten en schoolleiders. Voor vragen omtrent onderwijs, ontwikkeling en/of opvoeding staat het team van orthopedagogen en psychologen voor u klaar.
Logopediecentrum Schilderswijk	Logopediste	Kinderen kunnen bij de logopedist terecht voor diverse klachten met betrekking tot spraak, taal, stotteren, afwijkende mondgewoonten, adem, stem, auditieve vaardigheden, gehoor, eet- en drinkproblemen en slikken. De logopedist is een aantal dagdelen aanwezig op school.
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	Gezinsbegeleider	Het CJG is er voor alle kinderen, jongeren en hun ouders in Den Haag. Zij gaan ervan uit dat een ouder of verzorger zelf het beste weet wat goed is voor hun kind of henzelf, maar soms is er behoefte aan informatie of advies bij het opgroeien en opvoeden. Ook als er extra hulp nodig is in het gezin, denkt het CJG met mee.
Politie, Bureau Laak	Wijkagent	De wijkagent heeft namens de politie een centrale rol in de samenwerking. De samenwerking tussen de politie (wijkagent) en school is vastgelegd in het veiligheidsplan.

SCOOL	Naschools aanbod	Ieder schooljaar doen we mee aan activiteiten in het kader van 'de verlengde schooldag', voor de kinderen van de groepen 1 t/m 8 in de vorm van techniek- en sportcursussen. We vinden het belangrijk dat de kinderen de mogelijkheid krijgen om zich zo breed mogelijk te ontwikkelen.
Spel en groei	BSO	Spel en groei biedt BSO en kinderopvang in de buurt van school.
Cultuurschakel VONK Cultuurmenu	Cultuureducatie	Samenwerkingspartners waarmee we ons cultuuronderwijs op school invulling geven.
Onderwijs transparant	Samenwerkingsverband PO VO	Met behulp van Onderwijs transparant richten wij digitaal de overstap- en zorgprocessen in voor het VO. Daarnaast nemen wij deel aan de BOVO bijeenkomsten om de informatie omtrent de ontwikkeling van de leerlingen zo goed mogelijk over te dragen aan de VO school van inschrijving.
Het Talentenhuis	Sportaanbod tussen de middag Vakdocenten muziek, tekenen, techniek	M.b.v. een sportcoördinator en sportdocenten wordt het buitenspelen tijdens de overblijf ingevuld. Lessen tekenen en techniek worden verzorgd door vakdocenten.
Muziek	Vakdocent muziek	Vakdocent muziek voor de onder- en bovenbouw verzorgt muzieklessen.
Taal- en rekendans	Vakdocent	Verstevigen taal en rekenen d.m.v. dans.

Speerpunten 2023- 2027:

- Samenwerking behouden en verbeteren.

Lange termijn ontwikkelingen - meerjarenplanning

In de onderstaande tabel is samengevat welke speerpunten wij hebben benoemd vanuit onze missie en visie om nog beter aan te kunnen sluiten bij de ontwikkeling van onze leerlingen. Tevens is in de tabel terug te vinden in welk schooljaar de benoemde speerpunten terug te vinden zijn in de jaarplannen waarmee we de prioritering aangeven.

	Speerpunten	Beoogde resultaten	Schooljaar (welk jaarplan)
Schoolconcept	Uitdragen kernwaarden	Kernwaarden zijn bij alle lagen van de school bekend en zichtbaar	2023-2027
	Leerkrachten tekort	Onderwijs blijven bieden aan alle leerlingen zonder dat de kwaliteit hieronder te leiden heeft.	2023-2027
Pedagogisch klimaat	Veilig pedagogisch klimaat behouden en verbeteren	Leerlingen zijn in staat te leren doordat zij zich veilig voelen op school. Zij weten bij wie zij terecht kunnen, mochten zij zich niet prettig voelen.	2023-2027
	Actieve leerlingenraad	Zie doelen leerlingenraad	2023-2027
	Kwink lessen	Sterke Kwinklessen in alle groepen. Kwink coach ter ondersteuning collega's	2023-2024 en daarna 2023-2024
Didactisch handelen	Versterken EDI lessen	Sterke EDI lessen waardoor leerlingen ondersteund worden in hun leren. Vergroten eigenaarschap hierin.	2023-2024 en daarna
	Coöperatieve werkvormen	Coöperatieve werkvormen ter ondersteuning van het leren en verbeteren van de samenwerking.	2023-2024 en daarna
	Effectieve inzet methoden	Leerlijnen kennen en gebruiken, loslaten (delen van) methoden indien mogelijk en wenselijk.	2023-2024 en daarna
	Versterken executieve functies	Trainingen EF vervolgen, inzetten Breinhelden. Vergroten eigenaarschap hierbij.	2023-2024 en daarna
	Growth-mindste	Theorie is bekend en wordt ingezet.	2023-2027

	Leerstrategieën	Leerkrachten zijn bekend met welke leerstrategieën kinderen hebben en hoe zij deze informatie kunnen inzetten om het kind beter te ondersteunen.	2023-2027
	Portfolio	Cijferportfolio omzetten naar algemeen portfolio (ook persoonlijke ontwikkeling).	2023-2024 en daarna
	Collegiale consultatie	Gerichte klassenbezoeken met effectieve feedback.	2023-2027
Burgerschap	Bepalen wat er al gebeurt en wat nog nodig is.	Duiden burgerschapsmeting, doelen en normen bepalen.	2023-2024
	Visie op burgerschap	Visie in aanbod bepalen	2023-2024
	Zichtbaar burgerschap	Burgerschap is zichtbaar, merkbaar en voelbaar in de school.	2023-2024 en verder
Digitale geletterdheid	Digitale geletterdheid leerlingen	Leerlingen zijn voldoende digitaal geletterd om zich staande te houden in de huidige en toekomstige maatschappij.	2023-2024 en verder
	Digitale vaardigheid medewerkers	Medewerkers zijn voldoende digitaal geletterd om zich staande te houden in de huidige en toekomstige maatschappij en dit uit te dragen aan leerlingen.	2023-2024 en verder
	Gebruik digitale (adaptieve) leermiddelen	Digitale (adaptieve) leermiddelen worden in alle groepen ingezet ter verbetering van het leren van de leerlingen.	2023-2024 en verder
	Veranderende invloedssfeer	Visie bepalen op technologie in de school	2023-2024
Onderwijskundig beleid en inhoud onderwijs	PDCA werkgroepen	Onderwijsinhoudelijk werkgroepen stellen PDCA bij / op.	2023-2027
	Effectieve inzet methoden	Leerlijnen kennen en gebruiken, loslaten (delen van) methoden indien mogelijk en wenselijk.	2023-2024 en daarna
	Taalmethode vervangen en implementeren	Inhoudelijk sterke taalmethode inzetten, passend bij onze populatie.	2024 - 2025

	Leerling in Beeld optimaal gebruiken	Passend toetsen Resultaten toetsen inzetten om aanbod te verbeteren.	2023-2024 en daarna
	BOVO procedure aanpassen	Collega's en ouders zijn bekend met de BOVO procedure om de overstap van BO naar VO soepeler te laten verlopen.	2023-2024 en daarna
Ondersteuning en begeleiding	Zorg op peil	Onderhouden en versterken basisondersteuning. Preventieve en licht-curatieve interventies (blijven) inzetten. Extra ondersteuning behouden en/of verbeteren.	2023-2027
	Warme overdracht – VVE/school en PO/VO	Door een warme overdracht zijn leerlingen eerder en duidelijker in beeld, waardoor passend onderwijs geboden kan worden.	2023-2027
	Voorkomen uitval en thuiszitten	Leerlingen ontvangen onderwijs op passende plek.	2023-2027
	Zorg-onderwijs	Beter combinatie zorg-onderwijs waardoor leerlingen (en ouders) eerder die zorg ontvangen die zij nodig hebben.	2023-2027
	Inzet ervaringsdeskundigen	Benutten van ervaringsdeskundigheid van ouders, leerlingen en externen om het onderwijs te versterken en te verbeteren.	2023-2027
	Inclusief onderwijs	Visie op inclusief onderwijs, zodat duidelijk is wat wij als school kunnen bieden en wat niet.	2023-2027
Veiligheid	Plannen up to date	Veiligheidsplan, schoolregels, programma pesten, conflicthantering, etc.	2023-2024 en verder
	Bekendheid functionarissen	Ouders en leerlingen zijn bekend met anti-pest coördinatoren, vertrouwenspersonen en zetten hen in.	2023-2027
Kwaliteitszorg	Beleidsplannen up to date	Schoolbrede beleidsdocumenten evalueren op inhoud en organisatie	2023-2024 en verder

	Klasenbezoeken	Plannen en uitvoeren Gerichte kijkvragen Gerichte feedback Ter versterking van het lesgeven in de klas.	2023-2024 en verder
	Analyse cito's	Analysedocument cito wordt gebruikt voor het verbeteren van de resultaten (bijv. aanpassen aanbod).	2023-2024 en verder
	Bepalen doelen (referentie niveaus) op school- en groepsniveau	Verbeteren resultaten door het stellen van (hoge, realistische) doelen.	2023-2024 en verder
	Implementeren en borgen observatiesysteem kleuters: 'De Ontwikkeldriehoek'	Kleuters worden systematisch gevolgd m.b.v. 'De Ontwikkeldriehoek'. Collega's zijn vertrouwd met het systeem en kunnen het gebruiken en interpreteren.	Implementatie: 2023-2024 Borging: 2024-2027
	Overgang PO-VO	Tijdspad BOVO is duidelijk.	2023-2024 en verder
Personeelsbeleid	Gesprekkencyclus	Ontwikkelen personeel.	2023-2027
	Coaching	Onbevoegde, zij-instromers en startende collega's ontvangen coaching ter verbetering/ondersteuning.	2023-2027
	Professioneel statuut	Statuut is up to date	2023-2024
	Scholing	Passende scholing bij iedere leerkracht. Scholingsplan evalueren en aanpassen.	2023-2024 en verder
	Kwaliteitshandboek	Handboek is up to date en is ondersteunend aan het verbeteren van de kwaliteit.	2023-2024 en verder
	Leernetwerken DHS	Collega's nemen deel aan bestuur brede leernetwerken om kennis te delen (halen en brengen).	2023-2024 en verder
Partners	Samenwerking	Versterken en verbetering samenwerking	2023-2027

Lijst met bijlagen

- Activiteitenplan verbetering basisvaardigheden
- Anti-pest protocol
- Burgerschap meting groep 7 2023 03
- Doubleren of (versneld) overgaan – protocol
- EDI en coöperatieve werkvormen - protocol
- Gedragscode DHS 2017
- Handboek begeleiding starters en studenten
- Jaarplannen en -evaluaties
- Klachtenregeling DHS
- Kwaliteitsbeeld
- Leerlingenraad – protocol
- Meer en Hoog Begaafdheid – protocol MHB
- Omgang met conflicten - protocol
- Overlijden leerling – melding
- Professioneel statuut
- Programma voor pesters en slachtoffers van pesters
- Ramp – Als een ramp de school treft
- RI & E
- Schooleigen doelen: handreiking PO raad voor het opstellen van
- Schoolregels
- SOP - School Ondersteunings Profiel
- Veiligheidsplan
- Werkverdelingsplan
- Zorgbeleidsplan

Genoemde bijlagen zijn op school bij de directie op te vragen.